

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četr leta 1 K Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošila na: Upravljaštvo "Slovenskega Gospodarja" v Mariboru. — List se dopošila do odpovedi. — Udje "Koroški tiskovnaega društva" dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta štev. 5. — Rekopisi se ne vračajo. — Upravljaštvo: Koroška cesta štev. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije.

Za inserate se plačuje od enostopne petitrste za enkrat 15 vin., za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglaševalne primerne popust. Inserati se sprejemajo do torka opoldne. — Ne zaprte reklamacije so poštne prese.

Usoda dveh velikih trdnjav.

Przemysl otet. — Antwerpen padel. — Ob reki Visli se bije velika bitka. — Avstrijske čete v Galiciji prodirajo. — Rusi se umikajo. — Avstrijska armada v Srbiji koraka proti Valjevu. — Na Francoskem še ni padla odločitev. — Rumunski kralj umrl.

Važni dogodki.

Tri važne dogodke je zapisala zgodovina zadnje dni v svoje knjige: smrt rumunskega kralja Karola, naše zmage pri trdnjavi Przemysl in padec belgijske trdnjave Antwerpen.

Smrt rumunskega kralja Karola je važen dogodek, ki se ne tiče samo Rumunije. Pokojni kralj je veljal kot odkrit prijatelj Avstrije in Nemčije ter je bil z nami tudi v zvezi. Toda narodnostna struja, ki hoče od nas ogrske Rumune za kraljevino Rumunijo, je zadnja leta močno narastla, tako, da ima sedaj v poslanski zbornici večino. Vsesled tega sicer kralj Karol ob začetku sedanja vojske ni mogel priskočiti nam na pomoč, a uspešno se je ustavljal pritisku narodnosti struje, ki je hotela v zvezi z Rusijo nastopiti proti nam, da nam poskuša vzeti rumunsko zemljo na Ogrskem. Sicer je narodnostna struja na Rumunskem v veliki zmoti, ako misli, da bi ji Rusija kratkomalo dovolila, povečati se za 4 milijone prebivalstva. Rusija ne potrebuje poleg sebe velike Rumunije, ampak malo in slabotno. Toda ne glede na vse to, sedaj bi Rumunija prišla Rusiji prav, da bi ji pomagala s svojim vojaštvom, pozneje bi se je že otresla, kakor se je že enkrat na grdu način po zmagi pri Plevni. Kralj Karol je vse to dobro sprevidel in se ni dal ujeti v vabljive ruske zanjke, ampak je ostal zvest svojim starim prijateljem, Avstriji in Nemčiji. Novi kralj Ferdinand je nesamostojnega mišljenja, in se je dosedaj veliko gibal v narodnostnih in Rusom prijaznih krogih. To je lahko storil, ker ni nosil nobene odgovornosti, toda odsedaj počiva sreča v nesreča Rumunije v njegovih rokah. Avstrijski narodi upajo, da bo sledil vugledu svojega modrega prednika.

Ne samo razveseljivo, ampak za presojanje celoga evropskega položaja važno je napadalno prodiranje avstrijskih čet v Galiciji. Rusi so se morali umakniti čez reko San in Vislo, naša trdnjava Przemysl je oteta. Dosedaj smo se mi umikali. Nobeno čudo, kajti premoč je bila 1 proti 3, ponekod celo 1 proti

5. Toda nadaljnje umikanje bi bilo za nas in Nemčijo skrajno nevarno, ne sicer, ker bi se bali za uničenje svoje armade, ampak, ker bi se bojno torišče preneslo v kraje, ki zlagajo nas in Nemčijo s premogom. Nesreča, da nam zasedeo Rusi najizdatnejše premogokope, bi bila nepregledna. Sedaj je pa nevarnost temeljito odstranjena. Obenem pa se je ruski bojni načrt popolnoma ponesrečil. Upali in namernavali so Rusi, da se naša armada v Galiciji porazi in uniči. Ko se to zgodi, prekoračijo močne ruske čete Karpat, odrežejo od nas Sedmograško ter zadobijo zvezo s Srbijo. Glavna ruska armada pa bi korakala skozi premogokopsko ozemlje, skozi Slezijo v Berlin. O uničenju avstrijske armade sploh ni nobenega govora. Toda umikamo se Rusom tudi ne več. Ampak sulica je obrnjena, Rusi se morajo umikati, a mi jih gonimo pred seboj. Tudi njih izprehodi čez Karpat, so se končali s pogrebom tisoč in tisoč russkih mrljev.

Tretji važni dogodek zadnjih dni je padec Antwerpna. Žej, njim je prostih 200.000 nemških bojevnikov in za razvoj vojske je to število velikega pomena. Nemška vojna podvzetja bodo sedaj mnogo hitreje in uspešneje napredovala. In ker smo z Nemčijo zvezani, zato so njih zmage sedaj tudi naše zmage. Antwerpenske čete sedaj lahko pošlejo Nemci ali proti Francozom ali proti Rusom, povsod so tudi nam v korist. Čim prej Nemčija premaga Francoze, tem prej lahko nastopita Avstrija in Nemčija v vso močjo proti Rusu ter mu pokažeta pot v Sibirijo.

Avstrijsko-rusko bojišče.

Maribor, dne 13. oktobra.

Proti Rusom nastopajo tri armade: 1. na severu v smeri iz izhodne Prusije nemška armada pod poveljstvom generala Mergena. Prej je tej armadi poveljeval general Hindenburg. Toda ker je prevzel

general Hindenburg poveljstvo čez nemško armado ob Visli, ki nastopa skupno z našo avstrijsko armado, poveljuje tej armadi general Morgen; 2. nemška armada pod generalom Hindenburgom, ki prodira iz Krakova ob Visli; 3. avstrijska armada pod poveljstvom nadvojvode Friderika.

Avstrijskim četam se je posrečilo, da so zadržale po dveh krvavih bitkah pred Lvovom in za Lvovom napadalno rusko prodiranje. Po drugi bitki se nam je posrečilo, zbrati svoje čete na jako ugodnih prostorih, izgube na domestnosti s svežimi rezervami ter se zadostno preskrbeti z živili in strelivom. Vse to se nam je posrečilo, predno so bili Rusi pripravljeni za nadaljnjo napadalno prodiranje. Močno jih je ovirala, da bi prodirali, naša trdnjava Przemysl, ki je bila zasajena v njihove čete kakor trn v meso. Trudili so se, da bi jo vzeli, a naša trdnjavsko čete so jo sijajno branile. Rusi so padali kakor žito na polju pod srpom žanje. Ruske izgube pred Przemyslom so velikanske. Med tem smo bili mi popolnoma zbrani in urejeni ter smo začeli prodirati. Rusi so se nam ustavili pri Dynowu in Lancutu, a so bili tepeni. In sedaj so se morali umikati na celi črti in s tem tudi očistiti obleganje Przemysla. Przemysl je bil otet, naša kavalerija je že lahko naravnost skozi Przemysl jahala, da zasleduje izhodno od Przemysla se umikajoče ruske čete. Srednja Galicija je do reke San zoper očiščena Rusov.

Ker so se opazile izhodno od Lvova utrdbe ob potokih in močvirnatih krajih, se bodo Rusi bržkone zopet našim tamkaj postavili v bran. Toda glavna ruska moč se zbira ob izlivu Sana v Vislo in srednjem toku Visle. Tam se pričakuje večja bitka.

Avstrijci in Rusi pili iz skupnega vodnjaka.

Neki stotnik, ki se je bil vrnil iz vojske domov je pripovedoval sledete:

Naš oddelek je bil daleč v Rusiji in počival. Bil je dan kot jih je mnogo: posamezni oddelki so počivali, ne da bi se bili. Daleč od središča naše armade smo zasedli velik travnik. Napravili smo jarke in počivali v njih. Pred nami je bila ravan, daleč proč pa sovražnik. Tudi Rusi so počivali v jarkih. Od nobene strani ni bilo povelja, da bi udarili naprej. Tudi pri Rusih ne. Stali smo si samo sovražno nasproti.

Žejalo nas je. Daleč za nami ni bilo dobiti nikjer pitne vode. Pred nami na travniku, nekako v sredini med nami in Rusi, je stal star vodnjak, žalosten in zapuščen. Morda so stale prej okrog njega hiše. Toda vojska obrije z zemlje marsikaj. Tudi takoj je pustila samo vodnjak.

Naenkrat smo opazili, kako se od sovražne strani odpravljajo eden, potem dva Rusa proti vodnjaku. Za njimi so se pripravljali tudi drugi na pot, in kmalu je korakal cel oddelek k vodi. Tudi one tam je žejalo. Ko so se prikazali prvi izmed sovražnikov, so se vlegli naši na tla in pripravili puške, da bi streli. Toda čakali smo, kaj bo iz tega nastalo. Videli smo, kako so Rusi mirno obstopili vodnjak, zajemali vodo in pili. Kdor je izpil, si je obriral z rokami usta in se podal mirno nazaj na svoj prostor. Našim

vojakom ni rekel noben človek besede, tudi sami so molčali in gledali to sliko pri vodnjaku. Nihče ni sprožil puške, Rusi so pazili na nas, toda orožja se niso dotaknili. Ko so se vsi napili, so se vrnili v svoje jarke. Vodnjak je zopet sameval.

Naši vojaki so še vedno molčali. Kar se vzdigneta dva naša pešca. S puškami v rokah se podasta k vodnjaku. V naslednjem trenotku so bili že vsi naši na nogah in sledili prvim k vodnjaku. V nekaj minutah so že zajemali vodo. Rusi so jih gledali molče. Niti en strel ni bil izprožen od ruske strani. Ko so se naši vojaki napili, so se vrnili nazaj na svoja mesta. Potem je bilo na travniku zopet mirno. Vodnjak je stal zapuščen sredi travnika. To je bilo dopoldne.

Proti večeru so se pripravili Rusi zopet na pot k vodnjaku. Sedaj bolj mirno in skrbneje kot dopoldne. Ko so se napili, so se vrnili. Naši so jih opazovali in ko so Rusi odšli, je dejal eden: "Pojdimo, sedaj je vrsta za nas!"

Vsi so šli, se napili in zopet vrnili. Rusi so jih mirno gledali. Isto se je ponovilo zjutraj in opoldne naslednjega dne. Komaj da je kdo govoril o tej stvari. Zadnjič smo pili drugi dan opoldne. Ko smo se vrnili, smo dobili povelje za napad. Na obeh straneh se je pričelo streljati in potem napadi z bajonetom. Naš častnik je dobil strel, zdravstveni oddelek ga je dvignil in odnesel.

Okrog vodnjaka so ležali mrtvi in ranjeni, naši in sovražniki. Boj se je razvil v drugo stran. Zvezčer se je vlegel mir na travnik. Molčal je vodnjak sredi travnika, molčali mrliči okrog njega. — Ko so

mrtve pokopali, je ostal zopet sredi travnika samo vodnjak, zapuščen in žalostno samevalo.

Šrapnel zadel jastreba.

Vojak našega domačega (47.) pešpolka, Janez Fabijančič, pripoveduje:

V boju za Lvov smo bili v dolgih jarkin južno-izhodno od mesta. Sovražna artilerija je sipala točo krogel na nas. A krogle so šle skoro vse previsoko. Naši fantje so zapazili visoko nad našim jarkom krožiti velikega jastreba. Kar naenkrat pa prilrči šrapnel in zadene jastreba v zračni višini. Ptice-roparice je padla v naš jarek tik našega praporščaka. Jastreb je bil izredno velik. Eno perutnico je imel skoropopolnoma odtrgano od trupla. Zmerili smo ga. Z razprostrtnimi perutnimi je bil dolg dobra dva metra. Na bojišču smo sploh videli krožiti mnogo ptic-roparic, ki se žive od mrhovine.

Plemenit ruski vojak.

"Grazer Volksblatt" poroča: Neki ranjeni cesarski lovec pripoveduje: "Bil sem ranjen na roki; na potu k obvezovališču sem padel v globoko jamo, iz katere se nisem mogel več izvleči. Kasneje je padel v jamo tudi neki neranjeni Rus, kačeremu se je posrečilo, zlesti zopet iz nje. Nato je potegnil iz jame tudi mene, me zadel na rame in nesel dve uri daleč k mojem polku. Tu so Rusa za njegov plemeniti čin pogostili; on pa je samo to prosil, da bi ga ne napravili za ujetnika. Rekel je, da smo vse enako vojaki in da osebno nimamo nič drug proti drugemu. Cesarski loveci so mu tudi dovolili prost odhod."

Przemysl otet.

Dunaj, 11. oktobra.

Uradno se poroča z dne 11. oktobra opoldne: Naše naglo prodiranje proti reki San je osvobodilo trdnjava Przemysl od ruskega obleganja. Naše čete so ukorakale v trdnjava. Povsod, kjer so se še Rusi postavili v bran, so jih naše čete porazile. Na begu v smeri proti mostovom čez reko Sieniawo in mesto Lezajsk je prišlo mnogo Rusov in naše ujetništvo.

Pri Przemyslu padlo do 50.000 Rusov.

Krakov, dne 12. oktobra.

Rusi so krake čas, kar so imeli priliko, da so smeli od daleč gledati avstrijsko trdnjava Prezmysl, draga plačali. Krogle iz avstrijskih trdnjavskih topov so kosile kar cele stotnje Rusov. Mnogo russkih oddelkov pa je zletelo v zrak. Samo v noči od 8. na 9. oktobra so na severo-zahodni strani naši po podzemskih minah spustili v zrak blizu 20.000 Rusov. Skupno se enjijo iz gube Rusov pred Prezmyslom na 50.000 mož. Kisle obraze so delali Rusi, ko so morali, hudo tepeni, bežati izpred našega Prezmysla. Ruski in drugi nam sovražni listi so že pisali, da bo ruska armada po padcu Prezmysla korakala proti Budimpešti in Dunaju. Avstrijski junaki pa so pobožne ruske želje prečrtali.

Poveljnik trdnjave Prezmysl.

Dunaj, dne 12. oktobra.

Posadki, ki je tako hrabro odbijala ruske napade na trdnjava Prezmysl, je poveljnik feldmaršallajtant Kusmanek, kateri je bil za časa vojnega ministra Schönaicha vodja predsedniške pisarne v vojnem ministrstvu. Pozneje je bil divizijski poveljnik v Ljubljani. Njegova soproga je Ljubljancanka. Pred parleti se je izredno odlikoval pri manevrih. Vodil je južno armado, ki je imela pri Poli stopiti na avstrijska tla ter prodirati proti severu. Severna armada se mu je ustavila, toda Kusmanek jo je razpršil v drobce. Iz Ljubljane je bil imenovan za trdnjavskoga poveljnika v Prezmysl, kjer si je sedaj spletel nevenljiv favoritov venec.

Z oklopnim vlakom v Prezmysl.

Z bojišča, dne 10. oktobra.

Nadporočnik Emerih Csernyak od težke havbične divizije v Košicah, se je izkazal s posebnim junškim in uspešnim činom.

Posečilo se mu je, spraviti iz nekega kraja, kamor je sovražnik silil z veliko močjo, vojnih potrebščin, vrednih več milijonov. Ne da bi čakal na povlejite, je nadporočnik Csernyak peljal oklopni vlak iz svojega postajališča, kamor so padale goste sovražnikove krogle iz topov in pušk. Vozil je z oklopnim vlakom v kraj, 10 km oddaljen od prostora, ki so ga obstreljevali Rusi, in sicer tako spremno, da je rešil strojne puške in druge važne potrebščine, ki so bile naložene na vlaku.

Ko je došel na določeni kraj, je začela posadka na oklopnu vlaku, 70 mož, častniki kakor moštvo, sipati z vlaka morilni ogenj na sovražnika.

Sovražne prednje čete so bile prisiljene, da se postavijo v bran, in to je bila za naše čete velika pridobitev na času. Med tem časom se je našim posečilo, da so spravili na varno važne vojaške potrebščine.

Ruske vojaške patrulje so poskušale, priti naši postojanki za hrbot in v stran, da poizvedo, kako stojimo in da bi uničile železniški tir. A naše strojne puške so sovražne patrulje takoj pregnale. Sedaj so hotele sovražne glavne čete priti ogroženim prednjim četam na pomoč. A ogenj iz našega okolnega vlaka je preprečil sovražno nakano in je zadržal prodiranje. Ruska artilerija je pošiljala s treh strani, od spredaj in z obeh strani, granate na naš vlak. A ta je stal še vedno na svojem mestu. Še le, ko se je spravilo na varno ranjence in vse vojno gradivo, je zavzel vlak novo stališče.

Tukaj smo bili po nekem hribu kriti pred sovražnikom. Obvladali smo vhod v okolico, kamor je silišla glavna sovražna moč. Posrečilo se nam je, da smo napadli sovražnika in ga vrgli nazaj. Končno je obstal vlak tik za postajo in tukaj se je pripeljal zanimiv dogodek.

Nek zrakoplovec se je radi pomanjkanja bencina moral za silo spustiti na tla. Gotovo bi bil izgubljen, ako ne bi bili naši z vlaka s strojnimi puškami zavrnili napad kozakov. Zrakoplovu se je posrečilo, da je med tem časom dobil bencin in se je vzdignil zopet v zrak.

Štirje može od posadke oklopne vlaka so se posebno junaško izkazali; bili so to 4 častniki.

Nadporočnik Franc Schönthan pl. Permwald od 11. dragonskega polka, se je že radi posebno junaškega čina priporočal cesarju v odlikovanje. Zasledil je v neki hiši 4 kozake. Ko je dal zapreti vhode v hišo in jih zastražiti, je sam, s samokresom v roki, ujel kozake. Ko je eden od teh hotel s sabljo udariti častnika, ga je ta razrožil.

Trije delavci iz avtomobilske delavnice so bili odlikovani z zlatimi zasluznimi križoi na rudečem traku. Bili so to ljudje, ki so izvršili posebno drzne čine.

V trdnjavi Prezmysl so naši že skoro vso zalogo bencina porabili, kar bi bilo za daljše obleganje trdnjave zelo mučno. Bencin je za metalce luči in za drugih reči neobhodno potreben. Skušalo se je, da bi se spravilo z vlakom dovolj bencina v trdnjava. A proga je bila z begunci in raznim blagom tako prebožena, da je bil vlak z bencinom popolnoma zadržan. Predno je došel vlak z bencinom v trdnjava, so uradniki že zapustili svoje postaje. Poveljnik vlaka, nadporočnik Csernyak, se je odločil, da izvede povlejite in pripelje vlak tudi skozi sovražni ogenj ter se s tem izpostavi nevarnosti, da zleti vlak v zrak.

Med vožnjo so morali vlak večkrat ustaviti in uravnavati izogibalnice ter dajati signale.

K sreči je častnik, ki je imel nalogo, da mora spustiti most čez reko San tik pred Prezmysem, čakal na vlak z bencinom. To je storil na lastno odgovornost in je tako pripomogel, da se je vlaku, ki je vozil z brzino brzovlaka, posrečilo uiti ognju russkih topov in srečno doseči svoj cilj.

Mesti Jaroslav in Lezajsk zopet v naši lasti.

Dunaj, dne 12. oktobra opoldne.

Od generalnega štaba je došlo siedeče uradno poročilo: Naše prodiročje čete so po mnogih zmagovalih bojih došle do reke San. Trdnjava Prezmysl je popolnoma oteta. Na severni in južni trdnjavski strani so naše čete napadle ostanke ruske oblegovalne armade. Mesti Jaroslav in Lezajsk sta zopet v naši posesti. Močni sovražni oddelki se umikajo od reke Sieniawa. Na izhodni strani mesta Chyron naše prodiranje tudi uspešno napreduje.

Na Rusko-Poljskem je naša armada odbila vse poizkuse ruske armade, katera je hotela prekoračiti reko Vislo ter prodirati južno od trdnjave Ivangorod proti našim postojankam.

Rusi se umikajo, avstrijske čete proste.

Iz Berolina poroča „Neue Politische Korrespondenz“: Ruska armada se ni hotela spustiti v odločilno bitko z armado generala Hindenburga in se je raje umaknila za reko Vislo. To umikanje Rusov je v vojnem oziru zaradi tega tako velikanske važnosti, ker se odslej ni treba bati avstrijskim četam, da bi jih mogle ruske čete kjer koli obkoli. S tem je napadnalna moč avstrijskih in nemških čet zelo veliko pridobila.

Tudi angleška poročila potrjujejo, da se Rusi umikajo baje vsled tega, da zabranijo prodiranje Nemčev in Avstrijev proti Varšavi.

General Auffenberg.

Z Dunaja se poroča, da je dosedanji poveljnik IV. avstrijske armade v Galiciji, general Auffenberg, tako močno zbolel, da mu ni mogoče več voditi svoje armade proti Rusom. Radi tega ga je cesar odpoklical in uvrstil v vrsto generalov, ki so na začasnom dopustu. Cesar je poslal generalu Auffenbergu lastnorčno pisano pismo, v katerem se mu zahvaljuje za izbornoto vodstvo armade v bojih pri Zamoscu, Komarovem in Rava-Ruski. — Češki list „Narodni Listy“ poroča, da trpi general Auffenberg na srčni hibi. Auffenberg si je nakopal svojo bolezni radi razburljivih dogodkov na bojišču, posebno, ko se je moral s svojo armado umikati z Rusko-Poljskega.

Nemško-francosko bojišče

Maribor, dne 13. oktobra.

Na francosko-nemškem bojišču se še bitka vedno ni odločila. Nemške čete so dosegle velikanski uspeh z zavzetjem trdnjave Antwerpen, kar bo za nadaljni potek bitke na francoskih tleh za Nemce velikanskega pomenu. Borba na Francoskem je zelo krvava. Obe armadi se borita izredno hrabro in vstrajno. Posebno hudi boji se vršijo na nemškem desnem (zahodnem) krilu. Francozi pošiljajo proti temu krilu vedno nove čete; združena francosko-angleška armada je večkrat poskusila obkoli nemško desno krilo, a Nemci so ta poskus vselej do dobra preprečili.

Padeč Antwerpena.

Padla je po komaj 12dnevnu obleganju v petek, dne 9. oktobra popoldne druga največja trdnjava celega sveta — belgijska trdnjava Antwerpen. Nemške in z njimi združene avstrijske čete so začele oblegati Antwerpen dne 27. septembra in dne 9. oktobra popoldne so že ukorakale v mesto.

Antwerpen leži ob izlivu reke Šelde v morsko ozino, ki loči Belgijo od Anglije in je eno največjih in najvažnejših evropskih pomorskih trgovinskih mest. Mesto obdajata dva velikanska pasa utrdb in splošno

se je sodilo, da je trdnjava Antwerpen nepremagljiva. S padcem Antwerpena je izgubila Belgija zadnje opiralische, kajti Belgija nima sedaj nobene veče trdnjave, ki bi se mogla delj časa braniti. Padeč Antwerpena ni le usodepoln za Belgijo, ampak je v vojaškem oziru izredno bridek udarec tudi za Francijo, kajti Nemčija bo sedaj mogla vse bojne sile, katere je do sedaj rabila v Belgiji, osobito pred Antwerpnom, odposlati v boj proti Francozom. Padeč Antwerpena je napravil na Francoze in na Angleže najmučnejši utis.

Kako sliko očividec obstreljevanje Antwerpena.

Kodanj, dne 10. oktobra.

Antwerpenski dopisnik nekoga, v Kodanju izhačajočega lista, opisuje obstreljevanje Antwerpena sledеče: „Obstreljevanje se je pričelo točno ob polnoči, od četrtek na petek, 8. in 9. oktobra, z veliko silovitostjo. Bombe so padale kakor dež vedno gosteje v mesto. Ob 2. uri zjutraj je bilo obstreljevanje najhujše. Zrak nad Antwerpnom je bil poln bomb. Vsled groznega gromenja topov in padajočih krogel se je zrak kar tresel. Obstreljevanje je bilo nepopisno grozno in ljuto. Na vožnji iz Antwerpena na Nizozemsko sem videl Antwerpen v plamenih. Nebo nad Antwerpnom je bilo kravovo-rudeče, vmes se je pa dvigal gosti dim gorečih poslopij, nad katerimi so pokali šrapneli in padali kakor na tisoče zvezd na zadnje branitelje trdnjave. Pogled na goreči Antwerpen je bil ono grozno noč bajno krasen, zajedno pa tako grozno pretresljiv, da mi ne pride nikdar iz spomina.“

Avstrijski topovi zavzeli Antwerpen.

Da se je Antwerpen moral udati, razlog za to so avstrijski topovi, takozvane motorne baterije možnarjev, ki so ga obstreljevale. Napram našim topovom je vsaka bramba zaman. Daljava, iz katere streljajo, je tako velika, da sovražni topovi ne morejo doseči naših baterij, obenem pa tudi ne spoznati, kje so postavljene. Učinek vsakega strela je bajen. Razdejanje je tako veliko, da bi človek tega ne verjel. Pri motornih baterijah je veliko slovenskih vojakov, tudi Orlova, in tako lahko rečemo, da Slovenci pridobivamo Nemčiji sijajne zmage.

Slovenski vojaki pred Antwerpnom.

Slovenski topničar Franc Kuster, ki je prideljen nemškemu c. kr. artilerijskemu bataljonu št. 8, II. stotnija, avstrijska motorna baterija možnarjev, nam je poslal izpred Antwerpna dopisnico s sledečo zanimivo vsebino:

„Srčen pozdrav na vse slovenske fante. Mi smo že 6 tednov v ognju in nam prav dobro gre. Vse za vero, dom in za cesarja! Korajža nobenemu ne manjka. Težave vse sproti pozabimo ter prav veselo in srečno živimo. Sovražnik kar gleda in strmi pred našimi bombami. Zato slovenski fantje kot junaki le naprej, da se bo reklo: Avstria je bila od nekdaj in mora in hoče ostati od vekomaj. Srčen pozdrav tudi od nemških junakov. Z Bogom! Na svidenje! Prihodnji več!“

Nemški vojaki gasijo požar v Antwerpnu.

London, dne 12. oktobra.

Iz Antwerpna se poroča: Ko so ukorakale nemške čete v Antwerpen, je gorelo mesto na vseh koncih in krajih. Nemški vojaki so takoj zahtevali brizgalnice in drugo gasilno orodje in so začeli gasiti ogenj. Požari so bili kmalu udušeni. Prebivalstvo Antwerpna je pa pridno prinašalo nemškim vojakom razna okreplčila.

Nemški cesar hvali Boga za zmago.

Cesar Viljem v teh resnih časih, ko ljudje takoj radi pozabijo na Boga, večkrat jasno pove, da je prepričan, da vodi Bog usodo armad in jim nakloni srečo ali nesrečo. Tako je zopet sedaj ob padeč Antwerpna priznal, da gre za ta uspeh hvala in slava Vsemogočnemu. V petek, dne 9. oktobra zvečer, je brzjavil nemški cesar Viljem svoji sestri, veliki vojvordinji Luizi Badenski: „Antwerpen so danes popoldne nemške čete brez boja zasedle. V globoki poniznosti se Bogu zahvaljujmo za ta veličastni uspeh. Vsemogočnemu naj bo hvala in slava!“

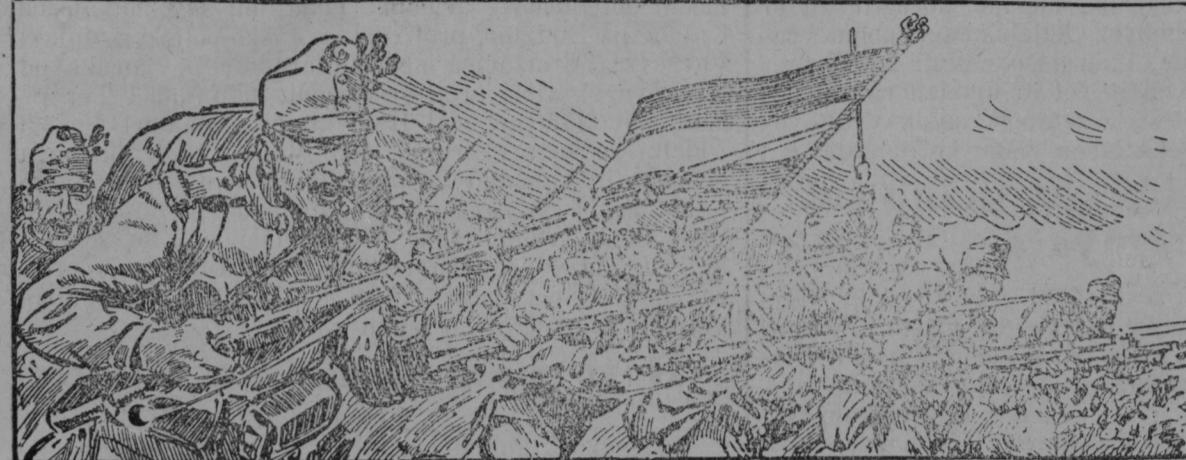
Poraz Francozov pri Lille.

Berolin, dne 11. oktobra.

Uradno se poroča iz nemškega glavnega vojnega stana z dne 11. oktobra zvečer: Zahodno od Lille je nemška kavalerija popolnoma porazila eno francosko kavalerijsko divizijo, drugo pa je pri Hazbrauku vrgla nazaj. Izgube Francozov so velike. Na zahodni bojni črti še dosedaj ni prišlo do nobene odločitve.

Veliko francosko mesto Lille leži ob severno-francosko-belgijski meji, oddaljeno od belgijske meje 45 km. Hazbrauk je majhno francosko mesto, 40 km severno-vzhodno od Lille, ob železnici Lille-Calais

Kaj pričajo slovenski junaki.

Junak vojaški kurat Rožman.

Naš štajerski rojak, nadporočnik Vaupotič, o katerem se je že govorilo, da je padel, je pisan te dni svojemu prijatelju, g. prof. dr. Ant. Medvedu, dalje pismo. Med drugim piše v njem: Svoje obljube, da Ti bom iz bojišča pošiljal razglednice, ne morem izpolniti, ker nikakih razglednic dobiti ne morem. Vsega, kar bi želel, Ti ni mogoče sporočiti, za to bi Ti moral celo knjigo spisati. Naš 26. domobranci polk je bil 26. avgusta „z ognjem krščen“. Borili smo se kakor levi. Seveda se je prelilo mnogo, zelo mnogo krvi. Od tistega dne smo bili pogosto v boju. Napor ogromen. Danes sem bil prvič v vojski pri sv. maši. Opravil jo je kurat Kociper. Kurat Rožman iz Gradača je padel, od šrapnela zadet naravnost v sreči. Vse obožujem ne ustrezenost in hladnokrvnost pokojnikovo. Bil je v najhujših bojih vedno v prvih vrstah, kjer je težko ranjenim in umirajočim podeljeval zadnje tolažilo. Nikdo se ga ne spominja drugače kakor z besedo: junak Rožman! Jaz vodim polkovni tren. Naloga: Oskrbovanje vojaštva z živežem in strelivom. Moj prostor je med pešci, ki so v ognju, in med topništvo. V nevarenost smo pred sovražnikovimi topovi, ne toliko pred pešci sovražnikovimi. Do sedaj se nisem bil zadet, le na levi roki me je neznačno oprasnil šrapnel. Imamo deževje in nalinje, kar nam delo, posebno po noči, otežuje. Navdušenje je splošno. Hrepnim, videti se enkrat svoj dom in biti v vaši tovarišiji. Pozdravi mi vse prijatelje!

„Juriš“ ali naskok z bajonetom.

Iz pisma, ki ga je pisal korporal Franc B., doma iz emureške okolice, svojim starišem iz bolnišnici, posnamemo nekaj zanimivih črtic, kako silni so naskoki naših slovenskih vojakov z golimi bajonetom, ali takozvani „juriš“. Poleg tega je zanimivo, da ta nemški vojak posebno naglaša **junaštvo slovenskih vojakov**. Pismo prinašamo samo v izvlečku.

„Dragi stariši! Vi si niti od blizu ne morete predstavljati, kako krvava je sedanja vojska! Ko bi vi videli, kako brizga mlada, vroča kri naših fantov in mož na vse strani, če se dve sovražni krdeli naskočita z bajonetom. To ni več boj, to je klanje! Bilo je pri Grodeku. Naša kompanija (47. pešpolk), v kateri so slučajno bili skoro sami slovenski fantje, je dobila nalog, da mora za vsako ceno zavzeti hrib, na katerem so imeli Rusi postavljene 4 brzostrelne puške.

Pred nami je ležal mal gozd, ki se je raztezal proti hribu, kjer so stale sovražnikove strojne puške. Naš stotnik nam je dal strogo povelje, da ne smemo streljati, predno nam ne da on za to znamenje. „Danes boste izkusili, čemu ste dobili nabrušene bajonetne.“ Drli smo po gozdču naprej. Bližali smo se že vrhuncu griča, ko nam pride nasproti stotnja ruske infanterije, ki pa je bila gotovo dvakrat močnejša kot mi. Mi nismo streljali in tudi Rusi ne. Kot na en glas je cela naša stotnja kriknila, ko smo imeli Ruse na 50 korakov pred seboj: „Hura! Hura! Hura!“ In v naslednjem trenotku — oh, to je bilo grozno! — Naši dobro nabrušeni bajoneti so se zasajali v rusko trupljo... Kri je brizgala na vse strani, naša obleka je bila na mah vsa krvava. Če bi bili vi videli, kako so fantje naše stotnje delali z Rusi! To je naravnost neverjetno! Videl sem, kako je nek frajtar, doma nekje od Sv. Lenarta v Slov. gor., z enim samim sunkom prebodel kar dva Rusa naenkrat. Kri mu je brizgnila v obraz. A vrli slovenski fant še ni imel časa, da bi si obriral rusko kri z obraza, že je vrgel oba Rusa ob hrastovo deblo in je zabodel zopet drugačega ruskega hrusta. In tako so delali vši. To vam je bil pogled za bogove! Vmes so vpili vrli Slovenci: „Hura! Živio cesar! Živila domovina! Le po Rusih!“ Dosedaj sem bil vedno jezen, če sem slišal Slovence kričati „Živio!“ A odslej ne več! To so vam res občudovanja vredni ljudje. Če bi se vši naši tako borili, moral bi mi Ruse premagati, pa naj jih je tudi desetkrat več kot nas.

Naša stotnja je podila Ruse iz gozda. Tukaj se je boj z nova začel. Rusi so dobili pomoč. A nič jim ni pomagalo. Zopet isto klanje. Polovico naših vojakov je že sicer padlo, a mi smo še vedno Ruse pre-

„Juriš“

Zravenstoječa slika nam predstavlja, kako naši vojaki „jurišajo“ ali naščočijo sovražnika z golimi bajoneti. Vsak hiti, da bi čim prej zasadil ostrobruseno bodalo v sovražnikovo truplo. Z obrazov vseh vojnikov se bere sveta navdušenost: „Ali zmogati, ali umreti“ Z razvito zastavo in „Hura“-klici se zakadila v neustrašeno krdelo v sovražnikove vrste.

kašali. Prej omenjeni frajtar je drvel pred nam. Na parobku gozda mu pride nasproti nek izredno velik in močan ruski podčastnik z nasajenim bajonetom.

Sedaj bo po tebi, sem si mislil. In kaj se je zgodilo! Naš Slovenec in Rus sta se zakadila z vso silo drug v drugega. Oba sta istočasno nastavila bajonete in oba sta bila istočasno prebodenja. Ruski bajonet se je prikazal pri hrbitu našega frajtarja ven in naš slovenjegoriški France je zadel Rusa v sreči. Ruska kri je brizgnila več metrov daleč nazaj. Oba junaka sta padla v stran s prebodenimi truplji. Ko sta se borila s smrtno, sta še vedno strastno držala svoje puške. — Groza me je pretresla, a ni bilo časa, pomilovati našega junaškega frajtarja. Drveli smo s krvavimi bajoneti za božečimi Rusi.

Kmalu nato je bila ruska postojanka s strojnimi puškami vred naša. Po boju smo pregledali sami sebe. Drug drugega nismo poznali. Po obrazih in naobleki smo imeli kar na debelo sesedene ruske krvi. Puškinske cevi smo imeli polne krvi. Od zunaj je bilo naše orožje vse umazano in okrvavljeno. Naša obleka je bila razcapana. Presteli smo svoje vrste. Ostalo nas je samo ena tretjina od moštva cele stotnje. Kdor pada v bajonetem jurišu, ta navadno ne vstane več. Ko je pozneje prišel naš zdravstveni oddelek pobirati ranjence, se je videlo, da je skoro vsak revež ki je padel v jurišu, imel preboden trebuhi ali prsa. In tak ranjenc navadno hitro izkrvavi. V gozdču in ob robu gozda je ležalo gotovo čez 300 Rusov mrtvih in težko ranjenih.

Spomin na to grozno borbo z bajonetom mi bode stal za vse življenje v spominu. Še sedaj mi, posebno v sanjah, stopajo oni grozni obrazzi razdivjanih bojnikov, ono brizganje krvi, kričanje in stokanje, pred oči.

Slovenski vojaki ujeli ruski avtomobil.

Narednik 87. pešpolka, ki se je vrnil ranjen s severnega bojišča, je pripovedoval naslednji dogodek:

Bilo je pri P. S svojim vojem sem ležal vkopan v bližini ceste, ki sem jo imel stražiti. Naša pozicija je bila precej izpostavljena, precej daleč spredaj; bili smo takoreč osamljeni. Treba nam je bilo raziti na vse mogoče načine, da bi nas ne presenečil sovražnik, zlasti pa ne kak večji kozaški oddelek, ki so se navadno prikazovali, kakor bi jih bil izkopal z tal, potem pa zopet izginili, kakor da jih je vzela kafra. Ležali smo torej vkopani tik ceste in čakali. Kar naenkrat pa se zasišli iz daljave enakomerno drzranje avtomobila. Vedel sem, da se nahajajo tudi naše čete nekako v oni smeri, od koder je prihajal hrup, a vendar se mi je zdelo skoro neverjetno, da bi mogel prihajati od tamkaj naš avtomobil, ko je bilo vendar ozemlje pred našimi zasedeno po sovražniku, a mimo nas ni bilo našega avtomobila, ki bi bil vozil tukaj, od koder je prihajal sedaj ropot.

Najbrž bo avtomobil ruski, sem si mislil, a govor seveda nisem bil. Zato je bilo treba še tem večje oprezenosti, kajti gorje meni, ako bi dal ustaviti avtomobil ali ga celo obstreljevati, če bi bil avtomobil — naš. Pripravil pa sem hitro vse, kar se mi je zdelo potrebno. Strelska črto sem po obeh straneh ceste še nekoliko raztegnil v nasprotno smer od one, iz katere je prihajal avtomobil. Sam sem se nahajal nekako v sredi strelske črte. Avtomobil ni vozil ravno proti. Fantje s puškami v rokah so čakali le močega povetja, da skočijo pokonci in začno strehati. Preudaril sem, da se naj ima avtomobil ustaviti nekako pri meni. V tem pa je prišel avtomobil že prav blizu. Bil je oddaljen le še kakih 30 korakov od prvega moga moža. Tedaj sem zaklical: „Pokonci!“

Skočil sem tudi sam kvišku, v desni sabljo, v levi revolver. Pogledal sem okrog sebe in videl, kako je bila strelska črta raztegnjena na dolgost kakih 100 korakov, in fantje so držali puške, namerjene na avtomobil, ki je takoj zmanjšal hitrost, a v tem že dospel do strelske črte. V istem trenotku je počil v avtomobilu strel. Sedaj sem vedel, da imam pred seboj sovražni avtomobil in zavpil sem: „Stoj!“

V avtomobilu sta bili poleg šoferja še dve osebi, zaviti v plašče, in eden od teh dveh je ustrelil. Videči, da so raperjene na njegi puške vsega moga voja, so izprevideli, da jim je nemogoče dalje in

tudi ni mogoče več nazaj, kajti v trenotku, ko bi bil avtomobil hotel obrniti ali pohititi dalje, bi bilo začelo pokati. Kazalo jim torej ni drugega, nego „roke kvišku“. In to sta tudi storila onadva zadaj, in ko se je avtomobil ustavil popolnoma, je storil isto tudi vodja avtomobila.

Vsi trije so bili moji ujetniki. Dva sta bila ruska častnika.

Ukazal sem jima, naj izstopita, kar sta tudi storila, kakor tudi šofer. Razorožili smo jih in potem odpolali z avtomobilom vred k bližnjemu našemu povelnjištvu.

Slovenski stotnik junak.

Stotnik Ivan Kobe, doma iz Novega Mesta na Kranjskem, ki je padel na bojišču v Galicijih je pisal nekaj dni pred smrtno svoji materi: „Prvo slavno bitko smo dobili. Rusi so bežali kot nori. Vse so odvrgli od sebe: orožje, oblike itd. Imeli smo rusko gardo pred seboj in jih vrgli. Jaz sem z mojo kompanijo vzeleno baterijo in ujel 196 Rusov, med temi 4 oficirje. Moji ljudje in jaz smo kar preveč razburjeni od veselja. Izgubili nismo dosti ljudi. Jaz 4 ranjene in nekaj jih še manjka. Moj konj je izginil. Bitka je trajala od 6. ure zjutraj do 7. ure zvečer. Naša artillerija je streljala, da je bilo veselje. — Rusi streljajo slabo, vse previsoko. Naši so jih vsega skupaj vjeli nekaj tisoč, poleg tega je še ranjenih in mrtvih vse polno. Spali smo danes na bojnem polju. Jaz z mojimi ljudmi pri vzetih topovih. Zdrav sem in vesel.“

Na drugi dopisnici zopet piše: „Sinoči ob 8. na 8. uro smo s silnimi „Hura!“-klici prekoračili mejo in smo zdaj zdravi in veseli v Rusiji. Sedaj gre vedno naprej! Stanujem danes v eni, od kozakov požgani vasi čisto dobro. Par škednjev je ostalo. Živimo izvrstno.“

Stotnik Ivan Kobe je bil vojak iz poklica. Prej je služil pri nekem hrvščem polku, a pred vojsko je bil prestavljen k 17. domobranskemu infanterijskemu polku, ki ima sedež v Rzeszowu v Galiciji. Ta polk je bil pri oni armadi, ki se je v začetku vojske borila v Rusko-Poljski.

Tam gori na poljski zemlji počiva sedaj poleg drugih slovenski junak Kobe.

Junaški slovenski planinci.

Stotnik Vidmar, ki je prideljen neki planinski lovski četi, piše o naših slovenskih fantih: „Deležen sem bil danes redke slavnosti. Vedeti moraš, da je naš polk pri Rusih dobro znan. Imenujejo ga „polk s kratkimi hlačami in perjem za kapo“ ter se ga vsled dobrega streljanja zelo boje. To je pripovedoval ranjeni ruski podpolkovnik v Lvovu. Tudi našo brigado poznajo le po imenu „Brigada Schmidt“. Mladi naš polk si je začel svojo zgodovino v krvavem boju nad Wyszniewczykom dne 26. avgusta pisati. Kakor sploh prinaš Slovenci, tako tudi pri tem najmlajšem polku alpincev začetek ni bil slab. Vrskanje so šli naši fantje naprej, mnogi v gotovo smrt. Velika premoč je bila naposled vzrok, da smo se umaknili. Od tedaj skoraj ni pretekel dan brez boja. Z občudovanja vredno vstrajnostjo so naši fantje prenašali boje in napore, glad in žejo. Upanja so najboljša. Upoštevajoč hrabre čine posameznikov, odlikoval je naš poveljnik v cesarjevem imenu 36 vojakov našega polka z zlatimi in srebrnimi kolajnami, med temi tudi korporal-pionir Alojzija Ješelnika. Pomembno je to, ker je ravno naš polk v celoti diviziji bil prvi odlikovan. Po jedernatem nagovoru pripel je general kolajne na prsa vrlih naših fantov. Druga vrsta odlikovanj pride v nekoliko dneh. Vsako odlikovanje je zasluženo z izredno hrabrostjo, z brezprimerno neustrašenostjo in požrtvovnostjo.

Kako smo lovili ruske kozake.

Slovenski podčastnik pripoveduje:

„...Kakor veš, sem pri armadnem brzjavnem oddelku. Ta oddelek je imel 4 čete. Prva četa je dobila povelje, da mora do določenega roka napraviti brzjavno zvezo med krajema N. in R., 3. četi pa je bilo ukazano, da mora do 7. ure zvečer urediti brzjavno zvezo med R. in J. Jaz sem bil poveljnik voja pri 4. četi. Ob 7. uri zvečer je telefoniral poročnik 1. čete, da je zašel in da ne ve naprej. Ob 9. uri pa je javil, da se sploh več ne spozna, ob 10. uri pa, da je nekje na polju in več naprej ne nazaj. Ker ni napravil zveze s 3. četo, seveda nismo vedeli, če ni mogoče tudi ta četa kam zašla. Naš načelnik je ves iz sebe telefoniral, kaj da je in zahteval, naj gre naš poveljnik sam in stvar uredi. Ponudil sem se jaz za ta posel, toda pod pogojem, ako mi dovolijo, izbrati dva najboljša voza, csem najboljših konj in šest junaških fantov. Dali so mi jih. Vzel sem tudi dva finančna paznike, ki sta znala dobro pot v R. ter se odpravil ob 11. uri ponovči v smeri za 1. četo. Z električnimi svetilnicami smo osvetljevali telefonsko žico ter se vozili za njo. Ko smo prevozili 10—12 km, sta mi finančna paznica dejala, da je najbrž tu zavil poročnik na levo, kar je bilo napačno, in tako zašel. Na tem mestu sem presekal kabelj, pritrdir svojega ter hotel ravno v smeri, ki sta mi jo pokazala finančna paznica, pričeti z delom za novo brzjavno progo, kar poči prvi strel, drugi, tretji.

Bili so to prvi strelji, ki sem jih slišal tako blizu in ki so veljali meni in mojim ljudem. Čuden občutek, krčevito so se napele mišice na meni in nekako kljubovalna jaza se je hipno rodila v moji notranjosti. Moji fantje so že ležali na trebuhih in odgo-

varjali s streli v smeri, kjer se je zabilskalo. Tudi jaz sem se hitro viegel ter mirno velel, naje streljajo, zakaj, moral sem se prepričati, kje je sovražnik in koliko približno da jih je. Kozaki so streljali dalje, mi pa smo molčali. To je bilo dobro, zakaj opazil sem, da so komaj kakih 50 do 70 korakov od nas in da jih, sodeč po strelih, ni veliko. Kozaki so izgubili smer proti nam, ker prvo je bilo, da so moji fantje ugasnili obe svetilki, kar sta storila tudi „trenaka“ pri vozehi, ki sta stala precej daleč od nas na cesti. Na moje povelje smo se plazili po trebuhih kakih 20 korakov v desno, potem pa v smeri proti strelom. Fantje so že imeli nasajene bajonete, zakaj kaj drugega nam itak ni preostajalo, kakor naskok na nož (juriš). — „Če bo, bo, ako ne, pa nas je konec“, sem jim dejal. Priklimali so mi in mi tiho sledili.

Tema je bilo kakor v rogu. Ko smo se pripazili nekoliko bližje, sem jim tiho velel: „Pozor!“, nato pa sem vstal ter zaklical: „Naskok, naprej, hura!“ Fantje so kričali z menoj kakor da bi nas bilo 30. Poteklo je par trenotkov, kar so se naenkrat pojavile pred nami črne postave. Ustrelil sem prvikrat, tudi moji fantje so se ustavili ter ustrelili po enkrat. Tudi kozaki so oddali par strelcev, nato pa je večina od njih izginila, ostali so se pa obrnili proti nam. S prvim sem se menda spoprijel jaz. Butnil je proti meni z bajonetom, odskočil sem na desno, a mrečna me je vendar vjel z ostrino ravno v leva prsa ter mi odtrgal, ker sem se umaknil, velik konec bluze. V tem trenotku mu je pa moj samokres prodrl prsa. Ustrelil sem ga iz bližine enega metra. Z drugimi so „pomedli“ moji fantje. Od uteklih kozakov ni bilo nič več videti in slišati. Ustrelili smo 2 ranili pa 5. Od mojih fantov sta bila ranjena 2, eden težko in je med potjo umrl.

Kako je „nasedel“ štabni zdravnik.

V neki dunajski bolnišnici pripoveduje nek težko ranjen vojak, da mu je štabni zdravnik, predno ga je preiskal, rekel: „Za vsako rano, ki jo bom našel pri Vas, dobite od mene po eno krono“. „Zdravnik je najbrž misil“, pravi ranjene, „da imam mogoče samo 2 ali 3 rane. Pri preiskavi je pa našel 7 ran: 1 na prsh, 3 na rokah in 3 na levem stegnu . . . , plačal je torej moral 7 K. Gospod štabni zdravnik je pri meni lepo nasedel.“ In ranjene se pri tem smeje tako glasno, v kolikor mu to dopušča rana na prsh.

Mlad junak.

List „Kuryer Poznanski“ poroča iz Kolobrtega: Ranjen vojak, ki se je vojskoval v zadnjih bojih v izhodni Prusiji, pripoveduje: „Naši vojaki, ki so ležali v rovih, zlasti ranjenci, so imeli veliko žejo. Tu nam je prinesel sredi točke krogel 10leten deček vode, da se napijemo. In hrabri deček nam je donašal cel čas vodo. Božja previdnost ga je varovala, da ga ni zadela niti ena krogla.“

Prebrisan vlakovodja.

Bilo je blizu Stryja v Galiciji. V daljavi stoeča ruska artilerija je na gosto obstrelevala naš vlak, ki je vozil municipijo. Krogle so padale v neposredno bližino vlaka. Položaj je bil nevaren. Tu je prišla vlakovodja dobra misel. Odpel je petelinu in izpustil toliko pare, da je bil vlak ves zavit v bel oblak. Rusi so menili, da so njihove krogle užgale municipijo na vlaku ter nehal streljati. Med tem je pa vlak ušel njihovim strelom in pripeljal srečno dragoceni tovor na določeno mesto.

Žalostno svodenje.

Mlada Berolinčanka, ki se je pred dnevi ločila od svojega zaročenca, je dobila od njega list, odpisan iz Berolina. Naznanih jej je, da je „lahko ranjen“ in da ga more obiskati v bolnišnici. Prisrčno je bilo to svodenje, a vendor žalostno. „Lahko ranjeni“ je bil — brez roke! Ali naslednjega dne je dobil dekle zopet pismo. „Ne veš še, draga, vse resnice. Izgubil sem v boju tudi eno nogo, A ko sem te videl tako zdravo in čvrsto, se ne morem odločiti za to, da bi te vezal na-se, siromaka.“ — A dekle? Čez 2 uri je šlo zopet v bolnišnico, ali — z duhovnikom, ki ju je takoj poročil.

Rekla je: „Če sem te imela poprej rada, ko si bil zdrav in krepak, si mi sedaj tem ljubši, ko si postal revež brez pomoči.“ — Plemenito dekle!

Kolera.

Od zadnjega našega poročila se je pojavilo zopet več novih slučajev kolere, in sicer: na Dunaju in Nižjem Avstrijskem 9, na Moravskem 23, v Šleziji 27, v Galiciji 59, v Solnogradu 2, na Češkem 7, na Ogrskem 42. — Oni Poljaki, ki je v Gradcu obolel za kolero, je že dne 10. oktobra umrl. Na Kranjskem se ni pojavil noben nov slučaj.

**Poročila,
došla v sredo 14. okt.
Avstrijsko-rusko bojišče.
Rusi pri Przemyslu zopet
tepeni.**

Dunaj, dne 13. oktobra opoldne.

Po avstrijskem generalnem štabu se tradno razglaša: Včeraj (v ponedeljek, 12. oktobra) so naše, proti Przemyslu prodirajoče čete, podpirane po trd-

njavski posadki, porazile v hudem boju sovražnika tako močno, da se ruske oblegovalne čete držijo samo še na izhodni strani trdnjave. Ko se je sovražnik umikal, se je radi prevelike teže porušilo več vojaških mostov pri kraju Sosnica. Mnogo ruskih čet je na ta način našlo smrt v valovih reke San.

Boj izhodno od mesta Chyrov se še nadaljuje. Kozaško divizijo je naša kavalerija porazila in jo vrgla proti mestu Drohobycz. Kljub neugodnemu vremenu in slabim cestam, katere so zadnji teden zelo zadrževalo prodiranje naših čet in ugoden razvoj bojev, se je razpoloženje in vstrajnost naših vrhov vojakov obdržalo z nova na istem višku kot dosedaj.

Naše prodiranje južno od Przemysla.

Dunaj, dne 13. oktobra.

Avstrijske čete, ki so bile izi mesta Chyrov poslane v smeri proti Lvovu, so že došle v okolico mesta Sambor, ki leži na važnem križišču železnice med Lvovom in Chyrowom. Naši oddelki, ki korakajo čez karpatke prelaze mimo mest Turka, Tucholka it. pa Stawisko, gonijo Ruse pred seboj v smeri proti mestu Drohobycz. Stališče in razvoj avstrijskih naših čet, ki se pod zaščito trdnjavskih topov pomikajo mimo Przemysla, je izvrstno. Prodiranje naglo napreduje. Zadnji oddelki ruske armade so zelo močni in se radi tega razvijajo med našim prodiranjem čestokrat večji boji, ki pa so se do sedaj za našo armado vsi ugodno iztekli.

Med Jaroslavom in Vislo.

Dunaj, dne 13. oktobra.

V prostoru med mestom Jaroslav in izlivu reke San v Vislo, so naše čete zasedle že vse prehode čez reko San. Ruske čete se umikajo v smeri proti mestu Janow, ki leži v okrožju Lublin na Rusko-Polskem. Rusi se pri umikanju vedno bore z našimi prednjimi četami. Domneva se, da bodo Rusi v tem ozemljju (okrožje Lublin) ustavili svoje umikanje ter se spustili v večje boje z avstrijsko armado.

Zakaj so Rusi udrli čez Karpate?

Budimpešta, dne 13. oktobra.

Nek častnik ruskega generalnega štaba, ki se nahaja v vojnem ujetništvu v Budimpešti, je poročevalcu lista „A Nap“ razložil vzrok ruskega upada čez Karpatke na Ogrsko.

Srbija je prosila ruskega carja, naj ji pošlje na pomoč večje število ruskih častnikov ter močnejšo armado. Ob začetku vojske so še Rusi spravili manjša vojaška krdela v Srbijo, in sicer skozi Rumunijo. A ko se je vojska razvila, je Rumunija kmalu napravila konec utihotapljanju ruskega vojaštva v Srbijo. Bolgarija pa je sploh vsako rusko pošiljatev, ki bi pomenila pomoč za Srbijo, skozi njeno ozemlje, odklonila.

Sedaj je ostala edina pot iz Rusije v Srbijo Grčija. A kakor hitro je Turčija zaprla morsko ožino Dardanele in Bospor, je bila Srbija od Rusije popoloma odrezana. Položaj v Srbiji je postajal od dne do dne slabši in tako se je ruski car na ponovne brzjavne prošnje Srbije končno odločil, da poizkusí „poslati“ čez Karpatke in Ogrsko eno svojo armado Srbom na pomoč.

Kakor znano, se je ruska nakana, priti v Srbijo, korenito ponesrečila. Na tisoče Rusov je ob Karpatih našlo svojo smrt, drugi pa so morali bežati. Srbci zastonj čakajo pomoči od ruskega carja.

Avstrijsko-srbsko bojišče.

Maribor, dne 14. oktobra.

Med tem, ko prihajajo z vsemi drugimi bojišči dan za dnevom poročila o večjih bojih, mi kot vestni poročevalci ne moremo zadostiti radovednosti naših čitateljev z ozirom na položaj na našem jugu in ozirom na jugu, kjer se borijo naše čete proti Srbom in Črnomorjem.

Po izdanih uradnih poročilih so naši oddelki Bosno očistili upadlih srbskih ter črnogorskih čet, ki so strašile že celo na Romanji-planini, ki je oddaljena samo kakih 10 km od Sarajeva. Tudi pri Srebrenici, severno-izhodno od Sarajeva ob Drini so poguli naši Srbi čez mejo proti Banji Bašti. Naša armada zasleduje sedaj sovražnika v smeri proti Valjevem. Del naše armade skuša priti glavni srbski armadi, ki je utaborjena v utrjenih okopih pri Valjevem, za hrbet.

Vreme je sedaj na južnem bojišču zelo slabo. Dež in mrzle noči zelo zadržujejo bojevanje. Kljub vsem zaprekam je položaj naših čet zelo ugoden. Armada je z živežem, strelivom in toplo obleko do dobrega preskrbljena. Tudi zdravstveno stanje vojaštva je dobro. V Srbiji pa vladajo slej ko prej zelo žalostne razmere.

Nemško-rusko bojišče.

Maribor, dne 14. oktobra.

Boji med Nemci in Rusi so dobili sedaj drugo obliko. Nemci prodirajo z veliko naglico na Rusko-Polskem proti ruskim postojankam. General

pl. Morgen poveljuje nemški armadi v izhodni Prusiji. Ta armada se bori z močno rusko Rennenkampfovo armado, kateri se je posrečilo, da je v smeri od Avgustovega prodrla kakih 25 km na nemško ozemlje ter stoji zdaj del teh ruskih čet že pred pruskim mestom Lyck. Nemci so podrla pred Rusi vse mostove, da tako zadržijo Ruse. Na Rusko-Polskem stoji 4 močni deli nemške armade. Trije deli se pomikajo od Kališa in Budzina proti veliki rusko-poljski trdnjavni Varšava, najjužnejša nemška armada pa koraka od Krakova in Kiele proti srednjemu toku Visle. Tej armadi poveljuje general Hindenburg. Nekateri nemški oddelki so že prekoračili reko Vislo. Hindenburgova armada in zahodno (levo) krilo naše armade se bojujeta rama ob rami. Tukaj, to je ob srednjem toku Visle, med Ivangorodom in Sandomirjem, se bo najbrž razvila v kraškem velika bitka. Rusi imajo namreč na desnem bregu Visle med zgornjim krajem svojo glavno bojno silo.

Boji med Nemci in Rusi.

Dunaj, dne 12. septembra.

Ruska brzjavna pisarna priznava, da je rusko prodiranje v izhodno Prusijo bilo pri mestu Lyk ustavljen. Nemci so pred Rusi razstrelili vse mostove in jim tako zaprli pot v izhodno Prusijo.

V prostoru med trdnjavno Ivangorod in mestom Sandomir se je vnel hud artilerijski boj med Nemci in Rusi.

Nemško-francosko bojišče Vojni položaj nemških armad.

Berlin, dne 13. oktobra.

Iz nemškega glavnega vojnega stana se uradno poroča z dne 13. oktobra ob 10. uri dopoldne sledi:

Z zahodnega (francoskega) bojišča ni nobenih večnejših poročil. Močni napadi Francozov izhodno od Soissons, so bili odbiti. V gorovju Argonne se bjejo neprenehoma luti boji. Nemške čete prodirajo korak za korakom skozi goste gozdove in na zelo težavnem ozemlju z vsemi sredstvi kakor v bojih za trdnjave. Francozi se branijo z veliko srditostjo, streljajo raz drevesa s strojimi in drugimi puškami, iz strelki jarkov, ki izgledajo kakor kake večnadstropne hiše in iz drugih močnih utrd.

Francozke vesti o uspehih Francozov v dolini Woewre so neresnične. Ujeti Francozi so namreč izpovedali, da se je francoskim vojakom natvezilo, češ, nemška armada je bila poražena in je že padlo več utrd nemške trdnjave Metz. V resnici pa niso nemške čete, ki se tam borijo, izgubile nobenega ozemlja.

Mesto Etain se nahaja v nemških rokah.

Vsi napadi Francozov na nemške postojanke pri Saint Mihielu so bili popolnoma odbiti.

Bojni plen v Antwerpu se še tudi danes ne more natanko določiti. Število na Nizozemskem razorenih Belgijev znaša približno 28.000 mož. Med temi je baje 2000 Angležev. Kakor se zdi, je odpotovalo več belgijskih vojakov v civilni obleki na svoje domove. Skoda na poslopjih v Antwerpu je majhna. Belgiji so uničili vse antwerpenske jezove.

V pristanišču so 4 angleški, 2 belgijski, 1 francoski, 1 danski, 32 nemških in 2 avstrijskih parnik. Kotli nemških parnikov so poškodovani in niso več za rabo.

Na izhodno-pruskom bojišču ni bilo dne 11. oktobra nobenih bojev. Dne 12. oktobra so nemške čete odbile pri Schirwindtu ponovni poskus Rusov, obklopliti nemške čete. Rusi so pri tem izgubili 1500 ujetnikov in 20 topov.

Na južnem Poljskem so nemške čete južno od Varšave zapodile v beg močne ruske prednje straže. Južno od Ivangoroda so poskusili Rusi izsiliti prehod čez reko Vislo. Poskus se jim je izjavil.

Na morju.

Francozi v naši Adriji.

Sarajevo, dne 12. oktobra.

„Bosnische Post“ prinaša iz Dubrovnika tole poročilo: Skoro vsako nedeljo se prikazuje francosko brodovje pred Dubrovnikom. Povodom godu naše cesarja sta bila Dubrovnik in Gruž v zastavah in za 9. uro dopoldne je bila napovedana slovenska sv. marša. Ta čas se je prikazalo francosko brodovje, bilo je 36 ladij. Deset torpedov je priplulo tik pred Bellavistom ter pristalo v Gružu. Stiri torpedovke so pristale v pristanišče ter so se ustavile tik pred skladisci za koks na rivi. Najbrž so mislili, da bodo dobili premog. Francozi so pozdravljali občinstvo, ki se je izprehaljalo. Nato je francosko brodovje, ne da bi bilo izkrcalo kaj moštva, zopet zapustilo pristan. Dva avstrijska zrakoplova, ki sta križarila nad francoskim brodovjem, so Francozi obstreljevali z granatami, pa brez uspeha. Popoldne je odplovilo brodovje proti severu. Francozi posvečajo vso pozornost zlasti svetilnikom. Svetilniku na otoku Daža so vzelci priprave, taka, da ne more opravljati svoje službe.

Spljetcemu „Našemu Jedinstvu“ poročajo z otoka Mljeta: Francosko brodovje je bilo v naši bližini. Obstreljevalo je brzjavni stolpič v pristanišču Sovra, na kar je zopet odplovilo.

Potop ruske vojne ladje.

Iz Berolina se uradno poroča: Dne 11. oktobra ob 2. uri popoldne je potopljen v Finskem zalivu nemški podmorski čoln rusko križarko „Palada“. Križarka se je z moštvo vred takoj potopila.

Razne novice.

* Škofova zahvala. Predsedstvo Kmečke Zveze in Krščansko-Soc. Zveze je prevzv. g. knezošku d. r. M. Na potničku povodom 25letnega škofovanja poslalo spoštljivo čestitko, na kar je dobito ta pomenljiv in lep odgovor, ki bo gotovo zanimal in razveselil mnogotisočere pristaše naših organizacij: „Mnogočislani gospod poslanec! Po prijaznem dopisu iz državne zbornice na Dunaju z dne 28. septembra 1914 ste mi častiti gospod poslanec v svojem in svojih gospodov do tovarišev imenu ter kot zastopnik Kmečke in pa Krščansko-Socialne Zveze čestitali k 25letnici mojega škofovanja. Znano Vam je, da sem odpovedal vse nameravane zunanje slovesnosti, kajti zdaj je prelesen čas, v katerem moramo pomoziti svoje molitve za predraga cesarja, za ljubo Avstrijo, za hrabre in blagodejne banitelje, za časten in blagodejen mir. Vendam pa izrecem Vam in vsem, v katerih imenu ste me pozdravili, iskreno zahvalo, ker ste s tem pokazali vdanost do svete katoliške Cerkve. Dokler se boste dali voditi po katoliških načelih, tako dolgo bo Vaše delo blagoslovljeno in bo služilo v pravi prid in blagor ljudstvu in avstrijski domovini. Sicer pa naj vsedobri Bog blagoslov Vaša prizadevanja. -- V Mariboru, dne 10. oktobra 1914.

† Mihalek, knezoško.

* Visok obisk pri ranjencih. V tork, dne 13. oktobra, je obiskal naš prevzvani g. knezoško ravnin, ki so nastanjeni v kn.-šk. dijaškem semenišču, c. kr. gimnaziji in na učiteljišču. Vsakega ranjence je prijazno ogovoril in primera obdaril.

* Vojni kurat Kociper piše vlč. g. ravnatelju Zidanšku dne 2. oktobra z bojišča: Prečastiti gosp. ravnatelj! Bli smo v grozovitih bitkah, izgub imamo veliko. Jaz sem, hvala Bogu in Mariji, ostal nepoškodovan. Pretekli teden sem bil hudo bolan v trebuhi, da nisem mogel jahati, dasi sem že dober jezdec. Moj konj „R.s“ je precej shujšal. Prvega oktobra sem služil sveto mašo in pridigoval našemu vojaštvu. V strašnem blatu tavamo okrog. Udane poklone in pozdrave!

Duhovniška vest. Minorit č. g. o. Lucij Selinšek je prestavljen na župnijo Wenzersdorf na Nižnjem Avstrijskem. — Kot c. in kr. vojna kurata sta vpočlicana č. gg. dr. Anton Jehart, nemški pridigar v Celju, in Josip Pinter, mestni kaplan v Celju.

* Severnega bojišča (vojna bolnišnica št. 1-3, vojna pošta 65) je našemu premil. g. knezošku gospod c. in kr. vojaški zdravnik dr. Lavr. Köhrer z dopisnico od 8. oktobra 1914 v prisrčnih besedah čestital k 25letnemu škofovaniu. Imenovani višji zdravnik generalnega štaba je pred letom naše gg. bogoslovec poučeval o postrežbi bolnikov in je v Mariboru v najboljšem spominu.

* Trije duhovniki v vojnem ujetništvu. Po poročilih z bojišča se nahaja sedaj trije avstrijski vojaški duhovniki v vojnem ujetništvu. Med temi je tudi bivši državni poslanec, sedaj ministerialni uradnik, dr. Drexel, kateri se je prostovoljno priglasil za vojnega kurata k tirolskemu polku cesarskih lovcev št. 2. Da je že toliko katoliških duhovnikov v vojnem ujetništvu, priča, da se duhovniki ne strašijo nobenih vojnih težav in gredo celo v prve bojne vrste, da podajo zadnja tolažila ubogim ranjencem. — V avstrijski armadi je sedaj 1100 vojaških duhovnikov. Zadnji teden jih je bilo na novo vpočlicanih zopet 96, kateri opravljajo svojo težavno službo med kontumacijskimi postajami ter v viakih, ki vozijo ranjence z bojišč. Dne 11. oktobra je bilo v bolnišnice za vojake, ki so oboleni za kužnimi boleznjimi, odpolnih z Avstrijskega in Ogrskega zopet 20 duhovnikov. — Z Dunaja smo od verodostojne strani dobili poročilo, da je 16 vojaških duhovnikov, o katerih se ne ve, ali so padli ali pa so v vojnem ujetništvu.

* Obrekovanje slovenskih duhovnikov. Razni sovražniki katoliške cerkve so resni vojški čas porabili za brezobirno hujškarijo zoper slovensko duhovščino. V tem oziru je bil najhujši napad graškega vseučiliščnega profesorja abstinenta dr. Ude-ja. V prškem listu „Bonifatius-Korrespondenz“ je objavil ta mož svoja obrekovanja. Danes pa beremo v oktovrovih številkih tega lista, da preklicuje, prisiljen od Lavantinskega obrambnega društva 17 lažnjivih trditve o slovenski duhovščini.

* Izpred celjskega sodišča. Celjski list „Deutsche Wacht“ je prinesel po listu „Tagespost“ članek, v katerem očita postancu d. r. Korošcu med raznim drugim tudi, da je uvedel v S. v. i. o. Dr. Korošec je vložil po dr. Benkoviču tožbo proti „Deutsche Wacht“. Dne 8. oktobra se je vršila obravnava, toda urednik „Deutsche Wacht“ ni nastopil dokaz resnice. Bil je radi zanemarjanja dolžne pozornosti obsojen na 200 K. globe.

Izpred deželnobrambnega sodišča. Iz Gradca se poroča: Nadalje so še izpuščeni: Franc Škop, kaplan v Kamnici, Miroslav Volčič, župnik v Breznu, Andrej Bračič, župnik v Lembahu, Ivan Razbornik, kaplan v Jarenini, Ludvik Štanec, četrtošolec v Jarenini, D. Tombah, trg. iz St. Vida pri Ptiju, Ivan Hlebič, posestnik pri Sv. Križu nad Mariborom, načuditel Jakob Kopič od Sv. Lenarta v Slov-

goricah, organist Jakob Cafuta v Kamnici, poštni uradniki Fr. Zmazek, A. Vaupotič in J. Siebenreich, nadučitelj Franc Krajnc od Sv. Barbare pri Mariboru, Anton Novačan, pisatelj v Celju — Ob sklepu uredništva še izvemo, da so nadalje izpuščeni: gospa Godec, učiteljica v Lembahu, gospod Godec, učitelj v Lembahu in Krištof, solicitator pri dr. Fermevcu v Prusu.

* Beg iz Egipta. Angleži pritskajo z novo silo na Egipt, da bi začel sovražnosti nasproti Avstrijem in Nemcem. Zato so zapustile tudi č. Šolske sestre iz Maribora, ki so imele v Aleksandriji v Egiptu avstrijsko šolo, svojo naselbino ter se vozijo na neki italijanski ladji proti domovini.

* Rumunski kralj umrl. V soboto, dne 10. t. m., je umrl rumunski kralj Karol v starosti 75 let. Bil je iz rovine Hohenzollern, toda iz rodu, ki je ostal katoliški. Ker ni zapustil otrok, mu je naslednik njegov nečak princ Ferdinand, star že 49 let, ki je oženjen s princezino Marijo iz hiše Sachsen-Koburg in Gotra. Ministr in vojaštvu je novemu kralju Ferdinandu že priseglo zvestobo.

* Proti morilcem Franca Ferdinanda. V pondeljek, dne 12. oktobra, se je začela v Sarajevu obravnava proti morilcem bivšega prestolonaslednika nadvojvode Franca Ferdinandina in njegove soproge vojvodine Zoje pl. Hohenberg. Obtožencev je 22, obtožnica obsegata 37 strani. Državni pravnik predlaga, da se Princip in vsi, ki niso več mladoletni, kaznujejo s smrtjo, mladoletni zarotniki pa z ječo od 10 do 20 let. Po izpovedbah zarotnikov je dokazano, da je načrt umora zasnovala „Narodna Obrana“, duševna voditelja umora sta pa major Tankošič in uradnik Ciganovič.

* Pozdrav iz ogrske bolnišnice. G. Fr. Svenšek, organist v Cirkovcah, nam piše iz Sopronja na Ogrskem: „Naznjam Vam, dragi gospod urednik, da sem prestal hude in strašne boje tamkaj ob ruski meji. Po božji volji se sedaj nahajam ranjen v tukajšnji bolnišnici. Rana na nogi mi hitro celi in v par dnevi že grem na dopust, da pozdravim svoje domače. Praznovati smo tudi tukaj roženvenško nedeljo s tem, da smo imeli sv. mašo v sredi bolniške dvorane. In mene je zadela ta sreča in čast, da sem zamogel pridariti sv. mašo igrati na harmoniji in popevati. Nauvočih je bilo čez 300 ranjencev, častnikov in nekaj mestnih gospoj. Po evangeliju je bil nagovor za vojake v nemškem in madžarskem jeziku. Po sv. maši smo pa skupno zapeli avstrijsko himno v slovenskem in nemškem jeziku. Ko je bila sv. maša končana, bile so solzne oči vseh navzočih. Ta dan ostane meni in vsem pričujočim v trajnem spominu. — Ostanite nam zdravi, g. urednik!“

* Nekaj o naših listih. Naš somišljenik od Velike Nedelje nam piše: S „Slov. Gospodarjem“ in pa „Stražo“ smo sedaj izvanredno zadovoljni, ko nam prinašata tako zanimiva poročila o vojski. Tisk „Slovenskega Gospodarja“ in „Straže“ je snaten in razviden; zato radi čitajo oba lista tudi stari ljudje, ki jim vid že peša. Novice vaših listov so sveže, poljudne in pisane brez tujk, tako, da nam v danih razmerah bolj ugajajo kot vesti, ki jih prinašajo dnevniki. — „Slovenski Gospodar“ se tiska sedaj že v skoro 18.000 iztisih, ponedeljkova „Straža“ pa v 7000 iztisih, in petkova „Straža“ v bližu 3000 iztisih. Vse to kaže, da so čitatelji z našimi listi res zadovoljni. — Da bo de „Slovenski Gospodar“ imel vedno dovolj svežih novic, prosimo naše prijatelje, da nam odstopijo zanimiva pisma, ki jih pišejo ranjenci in vojaki z bojišč. — Končno pa prosimo naročnike, ki še niso poravnali ali obnovili naročnine, da to kmalu store.

* Poročnik Henrik Šel, nadučitelj v Zrečah pri Komjach, je bil ranjen na bojišču. Nanj je padel konj in mu zmečkal levo bedro. Sedaj se zdravi doma v Zrečah.

* Mladi junaki. Na gališkem bojišču je dne 10. septembra umrl junaške smrti Lojzek Pernat, korporal 7. topničarskega polka. Padli junak je doma od Sv. Lovrenca nad Mariborom. Polkovnik je pisal očetu lepo pohvalno pismo o padlem sinu. Naj bo vrlemu mlađeniču, našemu pristašu, tuja zemljica lajka!

* Novi poveljnik „belgijskega“ polka. Podpolkovnik Friderik Scotti 47. pešpolka je imenovan poveljnikom pešpolka št. 27. Dosedanji poveljnik polkovnik Stauffer je bil, kakor znano, težko ranjen.

* Srb pred deželnobrambnim sodiščem. V Gradcu je stal dne 13. oktobra pred deželnobrambnim sodiščem čevljarski pomočnik Dragotin Milinkovič, ki je ubežal iz Srbije in delal v Gradeu. Ob neki priložnosti je hvalil Srbijo, žaljivo govoril o Avstriji ter med drugim tudi rekel: „Farji so krivi vojske“. Obravnavo je vodil major-avditor dr. Sellger, ki je obsodil srbskega begunci na 16 mesecev težke ječe.

* Maturanti-vojaki. Gimnaziji, ki so bili te dni potrjeni v vojake in gredo v vojaško službo dne 26. oktobra t. l., so dobili dovoljenje, da smejo, ako bi morali delati letos 8. razred, napraviti še prej takoj maturu.

* V Štrassu je umrl vletržec Franco Stift. Pojogni je imel v obmejnem Št. Ilju velika vinogradna posestva. Bil je enih onih Nemcev, starega poštenega kova, ki niso Sovražili Slovencev.

* Pri Sv. Križu tik Slatine se bode prihodnje nedeljo, dne 18. t. m., ob priliku 50letnice posvečenja nadžupne cerkve začela roženvenška tridnevna pod vodstvom treh č. gg. Lazaristov iz Celja. Popoldne bode velika procesija z Načvjetjem za srečen izid sedanje vojske.

Zadnja poročila, došla v četrtek, 15. okt. Zopetni boji v Karpatih.

Dunaj, dne 14. oktobra opoldne.

Generalni štab uradno razglasja: Sovražnik ima na črti Stary-Sambor-Medyka zelo močno utrjene postojanke. Naše čete so sovražnika napadle. Boji so na celi črti vedno bolj razsežni.

V Karpatih se je avstrijskim četam posrečilo, da so po širidevnih bojih zavzele prelaz Toronya. Avstriji zasledujejo sovražnika proti mestu Wyskow v Galiciji.

Manjši boji so se vršili med avstro-ogrskimi in ruskimi četami tudi v dolini reke Visso na Ogrskem.

Mesto Sambor leži jugozahodno od Lvova, prelaz Toronya južno od mesta Stryj, reka Visso pa se izlivata nekoliko nižje od Marmaroš-Szigeta v reko Tiso.

Proti Varšavi!

Dunaj, dne 14. oktobra.

Na izhodno-pruskom bojišču se je rusko prodiranje popolnoma ustavilo. Ruske čete so dne 12. oktobra poizkusile pri Schirwindtu obkoli nemške postojanke, a njih poizkus se je ponesrečil. Nemci so napravili protinapad in so Ruse odločilno porazili. — Izjavil se je tudi napad Rusov v smeri proti Bialli in Lycku. Prodiranje nemških čet proti Varšavi bo zelo močno uplivalo na vojni položaj v izhodni Prusiji in ob srednjem toku Visle. Ker so Nemci nedavno pred Varšavo ujeli 2000 Rusov in včeraj zopet 8000 ter so zaplenili 25 ruskih topov, se sklepa iz tega, da se proti Varšavi pomečajo zelo močne nemške čete. Da se je nemška armada nenadoma pojavila pred Varšavo, je rusko armadno vodstvo zelo presenetilo. Rusi so pošljajo sedaj močna vojaška krdela proti Varšavi.

Ob srednjem toku Visle so združene avstrijske in nemške čete dosegle pomembne uspehe. Ruski poizkus, da bi južno od trdnjave Ivangorod predri našo bojno črto, so se izjavili.

Na gališkem bojišču je poslal sovražnik večje oddelke na črto med Przemyslom in Chyrowom. Rusi poizkušajo, da bi naše dosedanje uspehe na tej črto s protinapadi izbrisali. Naše čete pa so med tem dosegle že zopet znatne nove uspehe in ne bo več dolgo, ko bomo Ruse vrgli nazaj.

Vojska s Srbijo.

Zagreb, dne 14. oktobra.

Mir, ki so nam ga dali že precej krotki Srbi, je od dne 8. oktobra zopet prekinjen. V noči od 8. na 9. oktobra so poskusili Srbi v obupnem boju zavzeti Črni vrh (1604 m visoka gora pri Petrovacu). Toda poskus so morali draga plačati. Izgubili so 2 pešpolka, 2 baterije in več strojnih pušk. Od tega dne se Srbi ogibajo naše vojne črete. Razmere v srbski armadi so take, da morajo vojaščo častniki s surovo silo naganjati v boje. Avstrijske čete postopajo namenom tako počasi in previdno, da se jim noben korak ne ponesreči. Vsled tega so Srbi tudi prisiljeni, da morajo vedno tuhtati, kaj mi nameravamo. Nam to samo koristi, kajti na ta način mi uravnavamo tok vojne.

Naši napadi v Zahodni Srbiji ugodno napredujejo in nam dajejo upanje, da kmalu slišimo razveseljiva poročila.

Prodiranje nemških armad.

Berlin, dne 14. oktobra.

Iz glavnega nemškega vojnega stanu se poroča z dne 14. oktobra opoldne sledče: Belgische čete, med njimi tudi del antwerpenske posadke, se naglo umikajo od mesta Gent proti zahodu do morske obale. Nemške čete jih zasledujejo. — Naše čete so zasedle mesto Lille. Ujele so 4500 Francozov. Francoske mestne oblasti so razglašile Lille kot odprtoto mesto, vključno s poslani Francozi iz Dünkirchna nekaj čet načrti precej trpelo. — Pred bojno črto armade se ni zgodilo nič novega.

Dognalo se je, da so postavili Francozi v neposredni bližini škofovske cerkev v Reimsu, dve težki bateriji. Nadalje se je dognalo, da dajejo Francozi razstol cerkve svetlobna znamenja. Uměno je teda, da bodo nemške čete streljale na sovražnika, ki se nahaja v neposredni bližini cerkve, čeprav bo pri tem cerkev zelo trpela. Torej Francozi so si sami kriji, če bo postala ta veličastna stavba žrtev vojske. — Na izhodnem bojišču so nemške čete porazile Ruse pri Schirwindtu ter ujele 3000 ruskih vojakov, zapolnilo so pa 26 topov in 12 strojnih pušk. — Lyck so Rusi zopet zapustili, istotako Biallo.

Nemci proti Angliji.

Nemci imajo največji srd nad Angležem, ker niso imeli nobenega poštenega povača, se vmešavati v vojsko. Zato je bilo verjetno, da se proti Angležem ne bodo bojevali samo na francoskem bojišču, ampak skušali priti tudi prav blizu angleške zemlje. In res poročajo listi, da korakajo Nemci sedaj, ko so zavze-

li Antwerpen, proti mestu Calais, od koder je najblžja morska pot na angleško zemljo. Seveda Nemci ne bodo iz Calaisa samo gledali na Angleško. Poročila pravijo:

Berlin, dne 14. oktobra.

Kodanski listi poročajo, da je železnična zveza med Ostende in Dünkirchen vsled prodiranja nemške kavalerije pretrgana. Tudi železnični promet med Parizom in Londonom je prekinjen, ker so nemška krdela prišla že v okraj Calais. Belgijsko-angleške čete so zapustile Gent in korakajo proti Brügge. Toda nemške čete so jim že za petami.

* Mariborsko bogoslovje. Bogoslovi II., III. in IV. letnika se imajo javiti dne 19. oktobra pri bogoslovskem ravnateljstvu. Z imenovanim dnem se zame z rednim poukom.

* Celovški škof. Dunajski liberalni listi prinašajo obvestilo, da bo celovškim škofom imenovan dr. Adam Heiter, profesor v Klosterneuburgu. Tudi mi izvemo iz precej zanesljivega vira, da se misli banj.

Rudeči križ.

Maribor. Izkaz o darovih za avstrijski Rudeči križ, poslanih c. kr. okrajnemu glavarstvu, priobči „Straža“.

Ormož. Okrajni pomočni odbor je povzročil, da se je po celiem okraju upeljala zbirka za avstrijski „Rudeči križ“ in za podporo družinam upoklicanih. Ta zbirka je imela izvanredno ugoden uspeh. Vse občine celega okraja, vsi prebivalci brez izjeme, so žrtvovali lepe svote in tako pokazali svoje domoljubno mišljenje. Za vsem se je nabralo K 4902.70. Odbroru predseduje grof Brandis, blagajnik pa je mestni župnik A. Gliebe. Podrobni izkaz darov in imena darovalcev bo priobčila „Straža.“

Sv. Jurij v Slov. gor. Za uboge rodbine mobiliziranih so še darovali: Peter Korošec 4 K; Marija Kimla, Vinko Kraner, Janez Muršec, Alojzij Kramarič, Karol Majcenič, Alojzija Kosser po 2 K; Karol Bauman 3 K; Janez Lutz, Peter Črnčec, M. Belec, Franc Schönwetter, Franc Rajzman, Vinko Bauman, Jan. Vohl, Terezija Koser, Franc Rubin, Janez Gornik in Elizabeta Drašak po 1 K; dva neimenovana 81 v.; Johana Wergles in Johana Lorber po 6 v.; Karol Planer in Alojzij Pavlin po 50 v.; Alojzij Pivec, Vinko Gornik, Lenart Knuplež in Janez Klampfer po 40 v.; Franc Fažmon in Henrik Fanešl po 20 v.; Marija Kocbek in Marija Grobelšek po 10 v.

Zakot pri Brežigah. Po občinskem uradu se je uprizorila zbirka za avstrijski Rudeči križ. Dosegel je lep uspeh. Hvala darovalcem. — Imena darovalcev priobči „Straža“.

Ranjenici in padli.

Pošpolk štev. 47:

Arsan Peter, 4. marš-stotnja, leži ranjen v Ljubljani; Alojzij Augustin, bolan v Eperjesu; Zorn Anton, strel v desno roko, leži v bolnišnici v Gorici; Brajda Peter, ranjen v ramo, na Dunaju; Danen Jožef, ranjen v nogu, na Dunaju; frajtar Damij Matija, strel v hrbot na Dunaju; četovodja Freitag Ivan, ranen v levo nogu, na Dunaju; frajtar Gajš Franc, ranjen v nogu, na Dunaju; Göbl Jožef, strel v obe nogi, na Dnaju; Bogomir Hauer, ranjen v obraz in levo roko, na Dunaju; Peter Klemen, ranjen v nogu, na Dunaju; frajtar Požarnik Adam, ranjen v prsa, v Gorici; Sener Rudolf, brzjavni oddelek, leži bolan v Zagrebu.

Pošpolk štev. 26:

Urbancel Jožef, ranjen, leži v Ljubljani; feldvebelj Franc Aleksič, leži ranjen v glavo v Eperjesu; Streicher Jurij, strel v levo nogu, v Eperjesu; Tesovnik Franc, strel v levo nogu, v Eperjesu; Visočnik Ivan, strel v desno ramo, v Eperjesu; Areh Jožef, bolan na grizi, leži na Dunaju; Cvetko Anton, bolan na grizi, leži na Dunaju; Graščič Tomaž, ranjen v nogu, leži na Dunaju; Jakšotic Franc, bolan na Dunaju; Korošec Ivan, strel v nogu in roko, na Dunaju.

Domobranci pošpolk štev. 26:

Germ Lovro, ranjen v desno roko, na Dunaju; Kovačič Marko, ranjen v roko, na Dunaju; frajtar Pernat Alfonz, ranjen v levo roko, na Dunaju.

Topničarski poljski polk štev. 8:

Korporal Straus Jožef, ranjen; Straus Marko, ranjen; J. Tieber, ranjen; Tomažič Franc, ranjen; Vogrič Jožef, ranjen; Wolf Franc, ranjen.

Topničarski poljski polk štev. 9:

Desetnik Jožef Pock; topničar Mihail Speck; desetnik Fr. Antloga; topničarja Martin Murn in Fran Kocák; Strajnar Fr., ranjen; Wachmann Jožef, mrtev; četovodja Walcher Ivan, ranjen; Weingerl Rudolf, ranjen; Cimerman Karl, ranjen.

Lovski bataljon štev. 8:

Četovodje Jožef Pessenthaler, Lerdinand Schober, Janez Wedenig; lovci Jožef Skerbič, Franc Fink, Karol Salbrechter; četovodja Jurij Tamegger, David Suntinger; patr. vodja Moser Volbenk; lovci Franc Pikal, Jurij Hanin, Gottfried Körferle, J. Schiehl, Friderik Maier, Franc Luschin, Tomaž Loeser; podlovec Matija Krenn; lovci Jožef Untergantschnigg, Jožef Platzter, patr. vodja Matija Lorbek; podlovec Alojzij Jäger; lovci Anton Laure, Anton Alojzij Krainer, Alojzij Unterwegger, Jakob Pečnikar, momaž Liebetegger, Alojzij Konaver, Jožef Murget, Jož. Kosenc, Alojzij Puntchart, Jožef Lapitsch, Janez Budgar; podlovec Janez Bachler; patr. vodja Jurij Schuller; lovci Miha Just, Tomaž Mihor, Franc Massanek; podlovec Matija Ertl; patr. vodja Franc Niedertrejer; podlovec Jakob Sablatník; lovca Franc Smernik in Jožef Missbichler; patr. vodja Kreutzer Lenart; lovci Primož Smerčnik, Boštjan Gradišter, Valentin Kleinwein, Ferdinand Kužak, Anton Ponočnik, Anton Lončarič, Karol Krobak; vti li težijo ranjeni v bolnišnici v Celovcu.

Razn:

Vihor Anton, trenski oddelek, doma iz Maribora, se nahaja v bolnišnici (opazovališče) v Gorici.

Učen. c. ki ima veselje do trgovine, postenih staršev, z dobrimi lj d skošolskimi spričevali, se sprejme pod ugodnimi pogoni pri g. Traun Ptujsko Gora. Pošteri učenci, kateri so že kje učili, ima o predrust.

847

20-25 prosti izdelarji iz mehkega lesa s p nizki c ni pr dajo pri g. Ara Vihor Maribor. Hengasse 4. 847

Kupujem jalka (sveža) po najvišjih cenah. — J. Heller, Dunaj 111 Kleistgasse 2.

Slovenci pozor

Dvenadstropna h s

Izbudil se je na potu od Sv. Barbare pri Mariboru — Fraustaud-n — Maribor. Krov krovček z žensko obliko. Kdor je našel, naj blagovoli oddati na magistratu.

Listnica uredništva.

Brezno ob Dravi: Žal, v sedanjem času se taki dopisi ne smejo objavljati. Pozdravljeni! — Služkinja: Upravnisko je Vaše pismo izročilo dotični obitelji, ki pa že ima služkinjo. — J. Mlinarič, Sv. Marijeta: Dotični še dosedaj niso v izkazu. — Ljutomer: Le piši! Vsako važno novico radi priobčimo. — Poljčane: Nas bo zelo vesilo, ako nam pošljete dotično pismo. Naši čitalci zelo radi čitajo poročila o zanimivih dogodkih naših slovenskih vojakov. Pozdrave! — Ptuj: „Slovenski Gospodar“ stane do novega leta 1 K. Ako hočete dobivati pondeljkovo „Stražo“, pošljite 60 v za poštnino. Kdor ne pošlje naročnine, se mu list ne pošilja.

Opomin! Kdor bo mene obrekoval, ali trosil nerensne govorice, ga bom takoj sodniško zasledoval. — Miroslav Volčič, župnik, Brezno.

DENARJA NI,

draginja je vedno vecja, zaslukel pa ma h n. Ako hocete z matim trudem, doma v svojem kraju **gotovo 10 K na dan za lažiti**, mi poslje v pismu svoj natanci nastroj in znamko za odgovor.

Jos. BATIČ, Ilirska Bistrica 26
Kranjsko.

Proti

NALEZENJU

se moramo sedaj varovati tem bolj, ker sedaj nalezljive bolezni, na primer: škrlatinka, ošpice, koze, kolera, tifus nastopajo z zvišano močjo, zato

rabite

povsod, kjer se pojavi take bolezni, desinfekcijsko sredstvo, ki ga morajo imeti pri vsaki hiši. Najpriljubljenejše razkužilo sedanjosti je nesporo

Lysoform

ki se brez vonja, nestrupen in ceno dobi v vsaki lekarni in drogeriji po 80 vin. Učenec Lysoform je točen in zanesljiv, zato ga zdravnik priporoča za razkuževanje pri bošniški posteli, za izmivanje ran, oteklin, za antiseptrične obvezne in za irigacijo.

Lysoformovo milo

je voljno toaletno milo, ki obsega 1% Lysoform in učinkuje antiseptrično in se lahko rabi za najbolj občutljivo kožo. Dela kožo mehko in voljno. Rabili boste zato zanaprej to izvrstno milo, saj ne navidez drago, v rabi pa jako varčno, ker milo dolgo traja. Komad stane 1 krona.

Lysoform s popravo meto

je močno antiseptrična ustna voda, ki takoj in zanesljivo odstrani duh iz ust ter zobe beli in konzervira. Tudi pri katarih v vrata, kašlu in nahodu ga po zdravniški odredbi lahko rabite za grganje. Nekaj kapljic zadostuje na kozarco vode. Originalna steklenica stane 1 krona 60 vinarjev.

Zanimivo knjigo z naslovom „Zdravje in desinfekcija“ pošlje na željo gratis in franko kemik HUBMANN, Dunaj, XX., Petraschgassee 4.

Zima že trka na vrata, mladi in stari to znata

Zmislite pred vsem, dragi rojati, na predrage, ki se bostejo za prelubo našo domovino v daljini tujini! Ko se bodemo greli mi pri topli peči, bodo morali prenašati ti junaki razne neprilike stroge zime na bojiščih. Imam veliko zalogon a najnovješje blaga, kakor še potrebujemo sedaj naši vojaki, kaj: **topiče, volmeno srajce, gate, nogavice itd.** Pripravljen sem, prodati te reči po najnižji ceni. Požurite se z nakupom, da zamorete odposlati vse pravočasno. Za zene in otroke naših bojevnikov sem znašal cene še posebno ter prodajam **suknene ženske oblike po 5 K in naprej.** Pri večjem nakupu dajam darilic. Ker mi primanjkuje za velikansko zalogo raznega blaga, ki ga imam, prostora, sem znašal ceno še tudi posebno za o deje, koče, bar hent, pelerine, za zimski roboce, vsakovrstne pletenine in zimsko blago sploh. — Cena za šepecersko blago je najnižja. Z odličnim velespoštovanjem se priporoča

770
M. Cimerman, trgovec v Ljutomeru.

Zahtevaite veliki cenik brezplačno in poštnine prosto

z voč kot 1000 slič.

Poštnina in zavjenna prosta. Neugajajoče zamenjam ali denar nazaj.

Št. 57. Stroj za strizjenje las, fino poniklan, z dnevno nastavkom za strizjenje, reže čez dva zuba, poniklani držaji. Reže brez nastavka 3 mm, z tenkim nastavkom 7 mm, z debelim nastavkom 10 mm, celo dolžina 15 in pol cm, isti stroj za strizjenje brade najbolje kako.

Št. 71. Jopič z rokavji iz sive Vigogni-volne, zeleno obrobljen z žepi in dnevna vrtstava gumbov, navadno velikosti, 1 komad K 3-20. — V boljši izpeljavi K 675, isti vrti jopič 1 komad 4 krome, — V boljši izpeljavi K 480.

Št. 72. Čevaji za gospode iz močnega dobla, usnja, z leseniimi žrehaji, z močnimi podplati v vsi velikosti od 36-46, 1 par 12K.

Isti vrti izdelki iz Chevreux-uisu na ameriški faši I par 17K. Za dame iz Chevreux-uisu od 46-42 1 par 13K. Isti iz Boek-H-uisu in 1par K1425. Počevljiv in hujšje čevljive izpeljave.

Št. 65. Nahrbnik iz dobrega zelenega gradla, brez obroča, brez žepa, z dobrim usnjatim jermenom, 36 cm širok, 57 cm visok, 1 komad K 220, isti z obročem (Ringkoppe) iz rjavega pomorskega platna 1 komad K 3-30. Isti v tem zunanjim žepom iz rjavezlene volnega platna 1 komad K 450. Isti iz zelenega pomorskega platna z dnevno zunanjima žepom, natančno zraven stojni riziži v najboljši in najlepši izpeljavi 6 K.

Turistovska srajca za gospode z ovratnikom, volčetno plečno, trikotno, navadno, dobra kvaliteta, sedi pravilno, meni pri vrati, 38-45 cm, K 250. Isti iz dobrega zelenega pomorskega blaga z dnevno zunanjima žepom, natančno zraven stojni riziži v najboljši in najlepši izpeljavi 6 K.

Močne nogavice iz belih nitij iz volne, na stroj pletenje, v izbranih modernih lisasti barvah, za jesen in zimo, se dajo prati, upravljave za močne štrape, 1 par 80 vinarjev. Ista oblika iz prave, fine ovje volne, lahno melirane, na roko spletenje, izbrana zimska blago, 1 par K 125.

Rokavice za gospode, zimske blage, plečna, enobarvne, črna, zelo raztezna, priležna, za vsako vrti, 38-45 cm, K 250. Isti iz teže pristojne ovje volne zelo topila, K 120.

E. LUNA, Maribor ob D. št. 49/a. I. razpošiljalna galanterijskega in pletenega blaga in gosp. orodja.

Kredence za kuhinjo

in sobo in različno drugo pohištvo ima na prodaj Alojzij Rojko, mizarski mojster Maribor.

Kupujem zlatino in srebro.

Mišnarski učenec proti plačilu v I. Slovenjgoriškem parnem mihiu v Kaniži pri Pesnici.

859

Spremem s v trgovino z mešanim blagom učenec s primerno šolsko izbravo. Kateri se je že nekaj časa kje učil ima prednost. La tno samo pisane ponudbe je nasloviti: Jakob Sem, Ljubno Sav. dolina.

Prezvame tudi vsako mizarsko delo.

Četovodje za kuhinjo

in različno drugo pohištvo ima na prodaj Alojzij Rojko, mizarski mojster Maribor.

Kase ringsasse 8.

Vprašanje tudi vsako mizarsko delo.

859

Spremem s v trgovino z mešanim blagom učenec s

Razposiljalnica pohištva K. Preis Maribor

Stolni trg štev. 6.

Posebno ugoden nakup pohištva za spalnice iz mehkega lesa, lakovano od 90 K; spalnice iz trdega lesa, politirano, od 160 K; spalnice v staronemškem slogu, moderne, od 240 K. Žimnice (vložki) K 9·50, mize K 10—, stoli K 2·50, močne postelje 14 K, šifonirane 24 K, kuhinjska kredenca 42 K, spalni divani (otomani) 31 K. Posebni oddelek za pohištva iz železa in medenine: otroške omrežne postelje od 16 K, postelje iz železa 12 K, železne omarnate postelje 24 K, umivalne mize 5 K, emajlirane postelje 40 K, postelje iz medenine in polmedenine od 60 K.

Cena in izber brez konkurence, prost ogled, ilustrovani ceniki brezplačno in poštne prosto.

- Zahtevajte takoj brezplačno -
vzorce!

10.000
metrov

volnenega in polvolne-
nega blaga
se globoko pod ceno razpo-
šilja

R. Miklavc Ljubljana 205

Prva kranjska rapošiljateljska
trgovina.

Ne zastonji

ampak po nizki ceni dobite vse v domači trgovini

Ivan VESELIČ i. dr.
v Ormožu

katera pripreče vse potrebščine za stavbe: cement, travers, žänate, egraje itd. Vse žetezino za kovače, mizarje itd. Veliko izbiro manufakturnega blaga, fine štofe (sukno) hlačevine itd., najboljševrste biaga za ženske oble, svilnate robes itd. Vso špecerijo, najboljše meso itd. po najnižjih cenah. Nakupovanje zrnja, suhih gob, jajo itd. Poštana, solidna posrežba. — Presim, prepričajte se.

Edina slovenska trgovina z želenjem v Ormožu

Najugodnejši vir za na- kup šolski h ze trgovce Šole,

kakor za raznovratni kancelijki, konceptni in strojepiani papir, svinčnike, peresa, peresnike, kamenčke, tablice, radirke, črnile, šolske torbice, barve, barvane svinčnike, krda, gobice itd. se dobivajo najcenejše in v velikanski izberi pri trdki

Goričar & Leskovšek Celle

Lastna zaloge šolskih zvezkov, risank in risalnih skladov in šolskih tiskovin.

Ilustrirani cenik brezplačno na razpolago.

Dober tek

je dobra stvar!
Zanemarjaj je nikár!

Dober tek

maš vsak dan, ako vživaš

Želodčni liker »FLORIAN« je pripravil tek in prebavo marsikomu, ki je zaman kupoval druga in neprijetna zdravila!

Naslov za narečila: »FLORIAN«, Ljubljana.

Znano je, da se kupi

pri staroznani domači zanesljivi trgovini ne samo po ceni
ampak tudi prav dobro:

Suknene blage (štofi za moške in dečke), Novomedne velme za ženske in dekleta, Nejavejše perline blago za obleke in bluze, Platno belo in pleane za srajce in spodnje hlače, Blago za postelje in rjake, brez šiva in matrace, Srajce izgetvijene vseh velikosti za moške in ženske, Predpasnik velika izbir, za prati in iz črtega atlaša, Zmraži novosti rebec iz svile in za prati, kakor vseh vrst blaga za domačo uporabo, s čimer si pri veliki izbiri in pri nizkih cenah tudi doma svoj nakup lahko dosežete po zelo ugodnih prenosti, zato reži pošljem na zahtevanje

ZASTONJ

vsakomur svojo bogato zbirko vzorev na razpolago.

K. Worsche Maribor
Gosposka ul. M. (Herreg. M.)

Tisočim je že bilo pomagano!

„Zamorčev“ obliž za odpravo kurjih očes
brez bolečin, hitre in radikalne trde kože in kurja
zatljica 40 vin.

„Zamorčev“ protinski in revmatični obliž
zoper bolečine v ledju, kolku in križu (hrbtenici). Cena 60 v

„Zamorčeve“ pastilje zoper goljšo (debeli vrat).

„Zamorčev čaj“ proti želodčnim boleznim in krču, deluje
krčiščilno, vzbuja apetit, lajja bolečine, uredi prekinjeno
prebavo. Zavojek 1 K 50 vin.

Lekarna „H zamorcu“ mag. pharm. Karl Wolf,
Maribor, Glavni trg št. 3.
Naročila po pošti se takoj rešujejo.

Veletrgovina s špecerijskim blagom in dež. pridelki.

Ivan Ravnikar : Celje

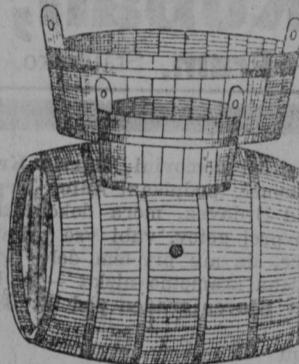
Graška ulica štev. 21.

Priporočam vedno svežo in žgano kavo,
kakor tudi fino čokolado in kakao.

Zaloge rudniških voda, vrvarskega blaga
in vsakvrstnih suhih in oljnatih barv.

Solidna in točna posrežba.

Kadi za zelje

iz trdega in mehkega lesa
v vsaki velikosti za vedno
v-zalogi. Močni transportni
sodi od 300 litrov vse-
bine naprej. Liter à 10 vin.

Velika zaloga.

Fran Sulcer

sedar

MARIBOR, Kaserngasse 7.

Konec vojske

še ni znan; pač pa ve vsakdo, da dobi
vse najboljše in najceneje pri

Alojzi-ju Vršič v Ljutomeru

Vedno sveža blaga. — Velika izbira. —
Fini štofi za zino. — Vse vrste blaga za
može in ženske. — Ženam, katerih može
so na bojnem polju,

10 od sto popusta.

Edina zaloge svetovnoznane Meinl-ove kave
ki je ne dobiti v nobeni trgovini daleč na
okrog. — Začetek šole se bliža; vse sešite
obleke za učence, pelerine, odeje, gunje. —
Premog za kurjavo in kovače. — Vse vrste
sveč, nagrobnih vencev itd.

874

Kmečka hraničnica in posojilnica v Ptuju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

Uradne ure

so: vsako sredo, vsak petek in vsak sejmski dan od 8. do 12. ure in vsako nedeljo od 8. do pol 10. ure do poldne. Vplačuje in izplačuje se redno samo ob uradnih dneh. Pojasnila se dajejo vsak dan od 8. do 12. ure dep.

Uradni prostori

se nahajajo v minoritskem samostanu v Ptuju.

Hranilne vloge

obrestuje po 5% od 1. in 16. v mesecu po vložitvi in do 15. in zadnjega pred dvigom. Nevzdignjene obresti se koncem junija in decembra vsakega leta pripisajo glavnici ter kakor ta-le obrestujejo. Sprejemajo se hranilne knjižice drugih zavedev ket vlego, ne da bi se pri tem obrestovanje kaj prekinilo in ne da bi stranka imela pri tem kakih petov ali sitnob.

Na razpolago so strankam brezplačno poštno-hranilne po-
ložnice št. 118.060 in domači nabiralniki.

Posojila

se dajejo na vknjižbo po 5%, do 6%, na vknjižbo in
poroštvo po 6%, na menice po 6%, na zastavo vred-
nostnih listin in tekoči račun pod ugodnimi pogoji.

Prevzamejo se dolgovi pri drugih zavodih in zasebnikih
prošnje na sodnijo za vknjižbo in izbris vknjižbe dela
posojilnica brezplačno stranka plača samo koleke.

Zastonj

dobi vsak 2 para močnih ženstih ali moških nogavje, 3 lepe žepne robce, eno volreno ruto za na glavo ali moški klobuk, kdor naroči: **4½ m finega zimskega volnega blaga za žensko obleko v poljubni barvi za K 9'50 ali v boljši kakovosti za K 12'50**

SAMO v Prvi gorenjski razpošiljalnici Iv. **Savnik** Kranj 150

Neugajajoče se zamenja ali vrne denar.

Za poletje priporočam svojo veliko zaloge vsakovrstnega blaga za moške in ženske obleke, platno belo kakor pisano, cajge za hlače, srajce, spodnje hlače, predpasnike, robce za na glavo kakor za žepe, veliko izber svilnenih robcev najnovejše vrste. Posebno pa priporočam veliko izber vsakovrstnega blaga za zimo — vse po nizki ceni. — Pričakujem obilnega obiska se priporočam

M. E. ŠEPEC, Maribor
Burgplatz štev. 2.

Nagrobni spomeniki!

Priporočam častiti duhovštini in slavnemu občinstvu mojo največjo zalogu **nagrobnih spomenikov** na Spodnjem Štajerskem iz krasnega marmorja in črnega granita itd. Izdelujem vsa kamenita dela.

Priporočam se

Franc Koban,
kamnosek v Račju—Fram, Štajersko.

Novodobni **Brdavs** že zopet grozi domovini. **Martin Krpan** je že davnio pod zemljo; njegov potomec, podpisani **Anton Krpan**, pa še živi. Predno pa se poda nad Brdavso, mora dokončati trgatev in spiti starino. Da bo s to prej gotov, vabi vse prijatelje in neprijatelje, znance in neznance, da mu pri tem delu pomagajo — na debelo in na drobno. Cena sramotno nizka — po kapljici se pa veselo vriska. Toči se v Slovenjgradcu pod št. 38 — tam blizu slovenske šole.

849
Vdani

Anton Krpan.

J. KOVACIĆ, Radgona, Dolga ul. 100.

Velika zaloge steklenega (glaženega) in porcelanastega blaga, svetiljke, podobe, okvirje, ogledala, Steklarsko dela.

Točna postrežba!

Najnižje cene!

Tiskarna sv. Cirila

Maribor, Koroška cesta št. 5

Tiska knjige, časopise, diplome, ilustrirane cenike, pismeni papir, okrožnice, zavitke, barotiske, račune, vabila, vstopnice, dopisnice, vizitke, osmrtnice, plesne reže, zaročna in poročna naznaničila, tiskovine za šole, vse urade in držtva, pravila, menice, dolžna pisma, lepake, letake, jedilne liste, spremnica, naslovnice itd. &c.

Telefon št. 113, ... Brzojavni naslov: Cirilova tiskarna Maribor

Domača in narodna trgovina Franc Lenart - Ptuj

priporoča za jesen in zimo bogato izbiro raznovrstnega novega blaga za moške in ženske obleke.

Postrežba poštena! Cene primerne!

Kdor bo z blagom zadovoljen, naj pove svojim znancem, Kdor bo z blagom nezadovoljen, naj povo meni.

Važno oznanilo.

Ker je začasa vojne malo denarja in mnogim ni mogoče niti najpotrebnejšega blaga za obleke ali perilo kupiti, se je odločil trgovec

J. N. Šoštarič, Maribor, Gosposka ulica št. 9

da bode prodajal blago veliko ceneje kakor popreje; n. pr. platno po 40, 45, 50 vin, parhet 36, 40, 45, 50, 56 vin, volneno blago težko za obleke po K 1—, 1·20, 1·50 itd. — Vzorci in ceniki se na zahtevo poštne prosto pošljejo.

Za zimski čas

Vam ponuja domača narodna

Seršenova trgovina v Ljutomeru

veliko zaloge lepega dobrega svežega blaga za moške, ženske in otroke po kolikor mogoče nizki ceni; pelerine za šolarje se dobijo že po 6 K. — Ženske, katerih možje so na bojnem polju, dobijo poseben popust.

Kateri hoče, da se mu res poštešo in z dobrim blagom postreže, naj ne išče drugod, ker od domačina vsikdar boljše in ceneje kupi.

Z odličnim spoštovanjem

FRANC SERŠEN.

Kumno, pšenico, oves, fižol, vinski kamen, sploh

vse deželne pridelke kupi

Anton Kolenc v Celju

Kdor kaj ima, naj ponudi.

798

Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neom. zavezo

Obrestuje hranilne vloge po

4½%

od dneva vloga do dneva vzdiga.

Rentni davek plača posojilnica sama.

Daje posojilo

na vknjižbo, na osebni kredit in na zastavo vrednostnih listin pod zelo ugodnimi pogoji.

Prošnje za vknjižbo dela posojilnika brezplačno, stranka plača le koleke.

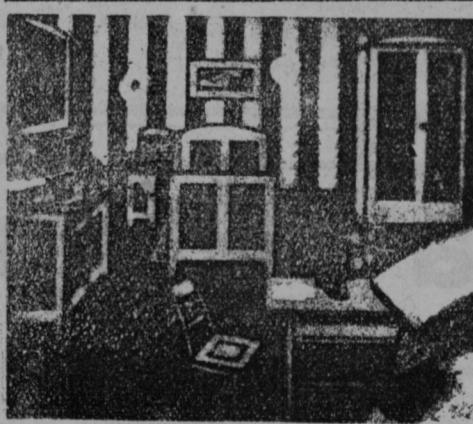
Uradne ure

za stranke vsak delavnik od 9. do 12. ure dopoldne.

- Posojilnica daje tudi domače hranilnike. -

v lastni hiši (Hotel 'Pri belem volu') v Celju, Graška cesta 9, I.nadstr.

Manufaktурно trgovino J. FAULAND v Ptiju se najbolj priporoča.

Ugodno kupite v trgovini

Spalne sobe od 150—1000 K, jedilne sobe od 150—1000 K

otomane, divane, madrace, zagrinjala v različnih najnovejših slogih. —

Razpošilja na vse strani! —

E. ZELENKA

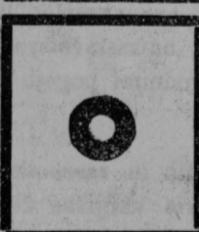
Cene primerni — tapetarska in mizarska delavnica nasproti hotela Mohr MARIBOR o. D.

pohištvo!

Zenini in neveste imajo popust!

Brez konkurence! — Prosti ogled!

Gosposka ulica 25, —

PALMA

je zaželjeni
kaučuk-podpetnik

